1930 ЙИЛ 12 МАЙДАН ЧИҚА БОШЛАГАН

Қонунчилик ва ҳуқуқ-тартибот учун !

Постда

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ИИВ ҲАЙЪАТИ НАШРИ

№№ 101—102
(2638—2639)
1993 ЙИЛ
24 ДЕКАБРЬ
ЖУМА
СОТУВДА ЭРКИН НАРХДА

Мустақиллик кунига бағишланди

Қозоғистон Республикаси мустақиллигининг 2 йиллиги кунида Қозоғистоннинг Ўзбекистондаги фавқулодда ва мухтор элчиси Ботиршо ўғли Сайлов Ўзбекистон Республикаси ИИВ Олий ўт ўчириш-техника мактабида меҳмон бўлди.

Мактаб бошлиғи вазифасини бажарувчи, техника фанлари номзоди, ички хизмат подполковниги А.Д.Худоев учрашувни қисқача кириш сўзи билан очар экан, Қозоғистон ва Ўзбекистон халқлари қадимдан дўстлик, ҳамкорлик риштлари билан боғланганини таъкидлади.

1978 йилда ташкил топган ушбу мактаб бутун Марказий Осиё республикаларига, шу жумладан Қозоғистонга ҳам ёнғиндан сақлаш идоралари учун юқори малакали кадрлар тайёрлаб келмоқда.

Хусусан, Қозоғистон Республикаси учун ана шу давр мобайнида 600 дан зиёд мутахассис тайёрланди. Ҳозир бу ерда қўшни мамлакатнинг 128 фуқароси таҳсил олмоқда.

Учрашувда сўзга чиққан элчи Ботиршо ўғли Сайлов мактаб тингловчилари ва ходимларини қозоқ халқи номидан самимий табриклади.

Элчининг нутқи катта қизиқиш билан тингланди. У Қозоғистон ва Ўзбекистон халқларининг тақдири ўзаро тарихан чамбарчас боғлиқлиги, қардош қозоқ халқи тарихий йўлининг асосий босқичлари, ўтиш даврининг муаммолари ҳамда икки халқнинг дўстлиги ва бирдамлиги катта аҳамиятга эгалиги ҳақида сўзлади.

Элчига гуллар ва Қозоғистон Республикаси мустақиллигининг 2 йиллиги кунида ўтказилган учрашувдан хотира сифатида эсдалик совғалари топширилди.

М.МАДАЛИЕВ,
мактаб бошлиғи ўринбосари вазифасини бажарувчи, ички хизмат полковниги.

ПОЙТАХТ Тошкент аэропортидан хорижий мамлакатларга учиб кетаётган йўловчилар орасида, кам бўлсада, турли қонунбузарлар, гиёҳванд моддаларни олиб ўтишга уринувчилар ҳам учраб туради. Уларни ўз вақтида аниқлаш республика Нақлиёт ИИБ ходимлари зиммасига юклатилган.

Суратда: (чапдан) Тошкент аэропорти ИИБ бошлиғи муовини, милиция капитани Ф. Зайниддинов ва транспорт милицияси эксперт-кимёгари, милиция майори Т. Майоровалар термизлик Сергей Б. дан олинган гиёҳванд моддани кўздан кечирмоқдалар.

Ҳ. ШОДИЕВ олган сурат.

Сермазмун учрашув

Яқинда Тошкент шаҳрида шаҳарнинг барча туманлар ички ишлар бошқарма ва бўлимлари бошлиқлари ўринбосарлари ҳамда жиноятчиликнинг олдини олиш хизматлари бошлиқларининг ИИВ жиноятчиликнинг олдини олиш бошқармаси бошлиғи милиция полковниги Б. Р. Парпиев билан учрашув-йиғилиши бўлиб ўтди.

Учрашув қатнашчилари Ички ишлар вазирлиги томонидан жойларга юборилаётган буйруқлар, қарор ва кўрсатмаларнинг қуйи бўғинларда бажарилиши, ходимларнинг касб тайёргарлиги, кадрларни танлаш, жой-жойига қўйиш, тарбиялаш ва ўқитиш ишларининг ҳозирги аҳволи билан таништирилди.

Бўлиб ўтган мулоқот давомида Жиноятчиликнинг олдини олиш хизмати фаолиятидаги ютуқ ва камчиликлар, йиғилиб қолган муаммолар бўйича ҳам фикр алмашиб олинди. Учрашувда Б. Парпиев йиғилганлар эътиборини милиция участка вакиллари, вояга етмаганлар билан ишлаш назорати ва "ахлоқ милицияси" фаолиятини такомиллаштириш борасидаги вазирлик раҳбарияти томонидан олиб борилаётган ишларга, жиноятчиликка қарши курашда жамоатчилик тузилмаларининг тутган ўрнига, айрим милиция ходимлари томонидан содир этилаётган фавқулодда ҳодисаларга қаратди.

Сермазмун ўтган учрашув сўнгида йиғилганлардан тушган саволларга муфассал жавоблар берилди.

Икки жума оралиғида

БЕКОРЧИДАН ҲАММА БЕЗОР

Янгиқўрғон туманининг Кўкёр жамоа хўжалигида яшовчи фуқаро ИИБга мурожаат қилиб, номаълум шахс унинг уйидаги мотоциклдан аккумуляторини ўғирлаб кетгани ҳақида хабар қилган эди.

Милиция ходимларининг олиб борган қидируви натижасида ушбу ўғирликни 1974 йилда туғилган, бекорчи Ғ. Б. исмли шахс содир этгани аниқланди.

ТЕЛПАКНИ ЭҲТИЁТ ҚИЛИНГ

Наманган шаҳрининг Дўстлик бозорида Абдусаттор Тожибоевнинг 400000 сўмлик телпагини Т. Ж. исмли кимса зўравонлик билан олиб қочди. Лекин, телпак ўғриси ўша куниёқ қўлга тушди.

АВТОУЛОВ ЎҒРИСИ

Янгиқўрғон тумани Қораполвон қишлоғида яшовчи Йўлдошев исмли акахонимиз ўзига бириктирилган ММЗ-4507 ЗИЛ машинасини қаровсиз қолдирганида номаълум шахс бундан фойдаланиб миниб қочган эди.

Автоулов ишқибози Наманган шаҳрилик Азимов экан.

БАЛКОН ОРҚАЛИ КИРГАН

Номаълум шахс Совет туманида яшовчи Маматованинг уйига балкон орқали кириб, у ердан 500 минг сўмлик турли уй-рўзғор буюмларини ўғирлаб кетган эди. Суриштирув ва қидирув натижасида ўғри — Тошкент шаҳар Қўйлиқ массивида яшовчи, ҳеч жойда ишламайдиган Юрсунбой исмли кимса бўлиб чиқди.

ТЎППОНЧА ТОПИЛДИ

Денов шаҳрида яшовчи савдо ходимлари — Камолиддиҳ Мирзаев ва Одил Тўлагановлар шаҳар ички ишлар бўлимига мурожаат қилишиб, Гулистон участкасида жойлашган сартарошхона ёнидан топиб олишган Макаров тўппончасини топширишди. Улар бу хизматлари билан содир этилиши мумкин бўлган қуролли жиноятнинг олдини олишга ўз ҳиссаларини қўшишди. Қанийди, барча фуқаролар милиция ходимларига мана шундай ёрдам қўлларини чўзишса.

ЖАҲЛ КЕЛГАНДА...

Сариосиёдаги И. Диёров номли жамоа хўжалигидаги қишлоқда жанговар қуролдан отилган ўқ овози кишиларни ҳушёр торттирди. Шу қишлоқда истиқомат қилувчи Химойиддин Насриддинов ҳамқишлоғи Жумақул Маматқулов билан жанжаллашиб, ўн олти калибрли милтиқни ишга солган экан. Оқибатда Жумақул оғир тан жароҳати олиб, шифохонага етқизилди. У тузалиб кетади. Лекин Химойиддин содир этган жиноятини ҳамқишлоқлари олдида қандай изоҳлар экан?

УКОЛТАЛАБ

Октябрь ойининг сокин оқшомларидан бирида Термиз шаҳридаги I-сон шифохона неврология бўлимида навбатчиликни ўтаётган Дилбар Нурматованинг хонасига номаълум шахс эшик қулфини бузиб кириб, менга наркотик укол қиласан, деб дўқ уриб тан жароҳати етказди. Олиб борилган қидирув ишлари натижасида бу гиёҳванд безори ушланди. У шаҳарнинг Ғ. Ғулом кўчасида яшаб, ҳеч қаерда ишламайдиган, илгари судланган М. Муҳамматқул экан.

УЗОҚҚА БОРОЛМАДИ

Деновлик Қорахон Бобохонов бундай "меҳмон"ни етти уҳлаб тушига ҳам келтирмаган экан. Нотаниш барзанги тўғридан-тўғри уйига кириб, унинг оёқ-қўлларини боғласа бўладими... Зўравоннинг нияти бор экан, бир йўла 65 минг сўмлик кийим-кечакларни орқалаб, йўлига равона бўлди. Бироқ С. Раҳимов номли жамоа хўжалигида истиқомат қилувчи муштумзўр Й. Шерали узоққа боролмади.

Наманган ва Сурхондарё вилоятлари ИИБ матбуот гуруҳларининг хабарлари.

Юртимизда мустақиллик барқарор бўлиб, халқимиз нимаики яхшиликларга, ютуқларга эришган ва эришаётган бўлса, бунда ички ишлар идоралари ходимларининг ҳам катта, жасоратга тўла хизматлари — ҳиссалари бор. Милиция ходимларининг заҳматли хизматлари туфайли халқ тинчгина меҳнат қилиб, осойишта ҳаёт кечирмоқда.

МАҲАЛЛА ТИНЧ — ЭЛ ТИНЧ

Фарғонада ҳам жиноятчиликнинг турли кўринишларига қарши кескин, муросасиз кураш бормоқда. Вилоят ИИБ бошлиғи, милиция полковниги Шукрулло Рўзматовнинг, талабчанлиги натижасида мақтовга лойиқ, халқ дилидаги, тилидаги ишлар амалга оширилаётир.

Мустақил давлатимизнинг бир бўлаги бўлган бизнинг Сойкелди маҳалламизда ҳам, мана, икки йилдирки, тинчлик, осойишталик ҳукм сурмоқда. Жиноятга, тартиббузарликка мойил шахслар ички ишлар бўлими ва маҳалла фаоллари томонидан қайта тарбияландилар ва тарбияланмоқдалар.

Биз "Сен тинч — маҳалла тинч, маҳалла тинч — эл тинч" шиорига амал қилган ҳолда маҳаллада тинчликнинг, қонун-қоиданинг мустаҳкам бўлишига ҳаракат қилмоқдамиз. Тўй ва маросимларимиз тартибли ўтмоқда. Айниқса, ёшлар тарбиясига катта эътибор бераяпмиз. Ёшларга бир қатор шароитлар яратиб бериш билан бирга уларнинг ҳуқуқий тушунчасини ҳам мунтазам ошириб бормоқдамиз. Бунинг учун маҳаллада ИИБ ходимлари билан ёшлар ўртасида суҳбат, учрашувлар ўтказилиб, уларнинг ҳуқуқий билим савиялари оширилмоқда.

Бундай ишларни амалга оширишимизда Н. Юсупов бошлиқ Қува тумани ИИБ ходимлари, жумладан, участка вакили И. Жабборов катта, амалий ёрдам бериб келяптиларки, биз бундан жуда миннатдормиз.

Ҳошимжон РАҲИМОВ,
Фарғона вилояти, Қува тумани, Сойкелди маҳалла қўмитаси раиси.

"ТЎСИҚ"НИНГ БИР КУНИ

Ички ишлар идоралари томонидан ўтказилаётган тадбирларнинг аҳамияти хусусида тўхталиб ўтиришнинг ўзи ортиқча бўлса керак. Чунки, кейинги йиллар тажрибаси бу нарсанинг нақадар фойдали эканлигини кўрсатиб, шубҳага ўрин қолдиргани йўқ. Шунга қарамасдан яқинда ўтказилган яна бир тадбир хусусида тўхталиб ўтишни лозим топдик. Бу Тошкент шаҳар ИИББ ҳузуридаги Қўриқлаш бошқармаси томонидан ўтказилган "Тўсиқ" номли тадбир бўлиб, унда 243 нафар ходим иштирок этди.

Айтиш мумкинки, қўриқлаш хизмати ходимлари ҳеч вақт жиноятчилар, маъмурий ҳуқуқбузарларга нисбатан бефарқ бўлишмаган. Улар ўзларининг бевосита вазифалари — давлат, жамоат ва шахсий мулкни жиноий тажовузлардан ҳимоялаш, уларнинг бутлигини таъминлаш билан бир қаторда турли жиноятларнинг олдини олиш ва очишда ҳам фаол иштирок этиб келишган. Бу нарса ўтказилган "Тўсиқ" тадбирларида яна бир бор яққол кўзга ташланди.

Ушбу тадбирларнинг бир куни мобайнида 170 объект текшириб чиқилди. Аниқланган камчиликлар, етишмовчиликларни бартараф этиш бўйича чора-тадбирлар кўрилди, таклифлар киритилди.

Тадбир иштирокчиларининг саъй-ҳаракатлари билан икки жиноят очилди, шунингдек 62 нафар маъмурий ҳуқуқбузар ушланди. Жумладан, майда талончилиги учун 16 киши, жамоат жойларида маст ҳолда юргани учун 25 киши ва 21 дайди ушланиб, милиция бўлимларига келтирилди.

Қўриқлаш бошқармаси бошлиғи, милиция подполковниги М. Исломовнинг бевосита раҳбарлиги остида амалга оширилган бу тадбир чоғида, айниқса, Сирғали туманида бир қатор кўзга кўринадиган ишлар амалга оширилди.

Ўша куни Сирғали тумани қўриқлаш бўлими ходимлари туман ҳудудида жойлашган ошхоналардан бирида ошпаз бўлиб ишловчи Мўминжон Д. ни ушлашди. Бу қўли эгри ошпаз хўрандалар ҳақидан уриб қолган 5750 сўмлик маҳсулотни уйига олиб кетаётган экан.

Тошкент тўқимачилик институтида лаборант бўлиб ишловчи Ж. Н. тўполон қилиб, Сирғали туман ИИБ жиноят-қидирув бўлими тезкор ходими, милиция лейтенанти С. Нишоновга пичоқ билан тан жароҳати етказди. Шу туман ИИБ ҳузуридаги қўриқлаш бўлими I-МКП милиционерларининг ўз вақтида кўрган чора-тадбирлари натижасида жиноятчи ушланди. Далилий ашё олинди. Терговни туман прокуратураси олиб бормоқда.

"Тўсиқ" тадбирининг бир кунида амалга оширилган ишлар сарҳисоби шуни кўрсатмоқдаки, бундай тадбирларни мунтазам ўтказиб туриш фойдадан холи эмас ва халқ хўжалиги объектларидан, фуқаролар хонадонларидан бойликларнинг ўғирланишига қарши курашни амалга оширишда ҳамда жиноятчиликка қарши курашда самараси каттадир.

И. ШОМУРОДОВ.

Газетамизнинг ўтган сонида "Қотил ким?" сарлавҳали хабарни чоп этган ва бўлиб ўтган воқеани батафсил ёритишга ваъда берган эдик. Қуйида ана шу машъум қотиллик тафсилоти билан танишасиз.

"Мени ташлаб кетманг, жон опа!"

ёки шафқатсизлик қурбони

Шаҳноза билан Баҳодир опа-ука. Улар 11 декабрь, шанба куни эрта тонгда Тошкентга йўл олишди. Бундан мақсад — эски шаҳар бозорини айланиб, уй-рўзғор учун зарур нарсаларни сотиб олиш эди. Бозордаги нарсалар қиммат, нархи чақиб олади. Шунинг учун ҳам Баҳодир ўзига телпак ололмади. Опа-ука бозорда узоқ қолишмади, машинага ўтириб орқага қайтишди. Йўл-йўлакай турли дўконларга кириб, майда-чуйда буюм, Шаҳнозанинг фарзандлари учун ширинликлар сотиб олишди.

Қибрайдаги мебель дўкони ёнидан ўтаётганларида Шаҳноза укасидан машинани тўхтатишни сўради. У кўпдан буён фарзандлари учун каравот излаб юрарди. Бироқ унақа нарса анқонинг уруғи бўлгани учун дўкондан 1260 сўмлик кийим илгакдан бўлак ҳеч нарса сотиб ололмади. Яна машинага ўтириб, йўлда давом этишди. Опа-ука кечқурунги тўй-ҳашамлари тўғрисида қизғин баҳслашиб кетишди.

Шу орада машина Қизилкўприкдан ўтиб, 17-ўрта мактаб яқинида йўл четида кетаётган бир болани уриб, чирпирак қилиб юборди.

Баҳодирнинг ҳам, Шаҳнозанинг ҳам кайфлари учиб, орқага қарашди. Баҳодир машинасини воқеа содир бўлган жойдан 30-40 метрча нарига бориб тўхтатади-да, кабинадан отилиб чиқиб, бола йиқилиб ётган жойга югуриб кетади. Унинг орқасидан опаси эргашади. Бола қип-қизил қонга беланган, сочлари орасидан сизиб чиқаётган қон ерга ёйилиб борар эди. Унинг кўкраги тез-тез кўтарилиб турар, аммо овоз чиқаролмас, фақат тўлғанарди.

Шу пайт йўл ёқасида кетаётган йўловчи қўлидаги сумкасини ерга ташлаб, йўл ўртасида ҳушсиз ётган болани бағрига босди. Бу орада Баҳодир етиб келиб, болани машинасига олиб боришни сўрайди. Йўловчи болани орқа ўриндиққа ётқизаётганда Баҳодир чаққон бир ҳаракат билан машинасининг орқа рақамини пастга тушириб рулга ўтиради.

Опа-уканинг ранглари қордек оқариб кетган, баданлари тинмай титрарди. Йўл-йўлакай Шаҳноза кўзига ёш олиб, қонга беланиб ётган болакайга тикилиб: "Бировнинг боласини нима қилиб қўйдинг? Энди нима бўлади? Баҳодир, қара, боланинг боши шишиб кетяпти..." дерди, холос.

Баҳодир эса гўё тилдан қолгандай машинасини индамай бошқариб борар, хаёлида кейинги ишларни режалаштирар эди: "Мана, ҳадемай, Чирчиқ шаҳрига кираверишдаги ДАН постидан ҳам ўтиб олишади. Бўлмаса уни ҳеч ким тўхтатмайди. Бунинг устига машинасининг давлат рақамини ҳеч ким кўргани йўқ. Ҳозир болани касалхонага олиб борса, ҳойнаҳой улар уни милицияга тутиб беришади. Ана шундан кейин жанжал, сўроқ, суриштирув бошланади. Бола тирик қолса яхши, енгилроқ жазо билан сийлашади. Аммо худо кўрсатмасин, ўлиб қолса-чи? Унда бутун умри қамоқда ўтади. Ёш умри хазон бўлади... Яхшиси, уни кимсасиз жойга ташлаб кетган маъқул"...

Баҳодир миясига дабдурустдан келган фикрни опасига айтди-қўйди:

— Болани бир жойга обориб ташлайман.

Шаҳноза укасининг гапини эшитиб, чинқириб юборди:

— Ука, унақа қилма, пешонангда ёзилганини кўрасан. Ахир сен уни қасддан уриб юборганинг йўқ-ку. Тасодиф-ку.

Баҳодирга опасининг гаплари ёқмади, ўшқириб берди:

— Нима, мени қамоқда чиритмоқчимисиз? Менда қасдингиз борми? — Баҳодирнинг авзойи бузуқ, кўзларидан совуқ учқунлар чақнарди. Шаҳноза юз-кўзлари қонга бўялган боланинг кўкрагига бошини қўйиб, инграб юборди:

— Жон, ука, унақа қилма. Ахир сен инсон боласисан-ку. Бола нобуд бўлса, бутун умр виждонан қийналиб юрамиз-ку. Ахир, бу бола ҳам бировнинг фарзанди-ку.

Баҳодир опасининг гапларини эшитмасдан бот-бот сўкинарди. Чунки у жазодан қўрқарди. Шу сабабли у машинасини Чирчиқ шаҳридаги 8-мавзенинг энг хилват жойига ҳайдаб кетди. Куппа-кундуз бўлсаям ён атрофда ҳеч ким йўқ.

Баҳодир машинасини дарахтзор қўйнидаги боғча орқасига олиб ўтиб тўхтатди. Кабинадан чиқиб, яна бир сидра атрофни кўздан кечирди. Ҳеч ким йўқлигига ишонч ҳосил қилгач, орқа ўриндиқда беҳуш, қора қонга беланиб ётган пардек енгил болани олиб, яхмалак қор устига ётқизиб қўйди. Сўнг бир зум боланинг юзига тикилиб қолди.

Боланинг кўзлари ярим очиқ ҳолда қотиб қолганди. Бу кўзларда маъсум илтижо, ўтинч, дард абадий муҳрлангандек туюлди. Баҳодир дош беролмасдан четга қаради. Унинг ранги мурда тусига кирганди. Кўзларида қўрқув, ҳадик сезилар, қўллари эса титрарди. У машинасига ўтиришдан аввал сўнгги бор атрофни кузатиб чиқди. Сўнг худди орқасидан биров қувиб келаётгандек машинасини "учириб" кетди.

Муз устида тўлғанаётган боланинг бошидан сизиб чиқаётган қип-қизил қон унинг юз-кўзларини ювиб, оппоқ қорга сингиб борарди. Совуқ шамол унинг дардига малҳам бермоқчидай юз-кўзларини аста силаб ўтар, аммо беҳуш норасида буни сезмасди...

Баҳодир машинасини ярим чақиримча йўл босиб ўтгач, тўхтатди. Опасидан "тез ёрдам"га қўнғироқ қилишни сўради.

Шаҳноза йўл ёқасидаги дўкондан "Тез ёрдам"га қўнғироқ қилди, аммо исм-шарифини айтишни истамади. Шундан сўнг Баҳодир опасини ташлаб, ўзи қаёққадир жўнаб қолди. Шаҳнозанинг боши бутунлай гангиган, қаёққа кетаётганини, нима қилаётганини билмас, нуқул титроқ қўллари билан сочларини чангаллаганча энтикиб-энтикиб борар, хаёлида болакай "мени ташлаб кетманг, жон опа" дея илтижо қилаётгандек бўларди. Шу ҳолатда қанча юрди, эслолмайди. Бир пайт рўпарасидан бир неча ўспирин чиқиб қолишди. Қор билан юз-кўзларини артиб-тозалаб, уларга яқинлашди.

— Йигитлар, кимнинг уйида телефон бор? — деб сўради зўрға.

— Тинчликми? Тобингиз қочдими? — деб сўради йигитлардан бири, — рангингизда ранг қолмапти.

— Йўқ, ўзим шундай... Ҳув, анови боғ пастида қонга беланиб бир бола ётибди. Аҳволи оғирга ўхшайди, дўхтир чақириш керак.

Йигитлардан бири уйига, "тез ёрдам" чақиришга, қолганлари эса аёл кўрсатган боғ томонга югуриб кетишди. Шаҳнозанинг оёқлари мадорсизланиб, бир чеккада ўтириб қолди. Орадан 30-40 дақиқа ўтгач, кўча бошида кетма-кет иккита "Тез ёрдам" кўринди. Шаҳнозанинг кўнгли бироз таскин топгандек бўлди. Ўрнидан туриб, судралиб уйига йўл олди.

"Тез ёрдам" жароҳатланган болани касалхонага олиб бориб, операция столига ётқизганда боланинг жони узилган эди.

Шаҳноза уйига келиб кўрганларини оқизмай-томизмай укасига айтиб берди. Баҳодирнинг ҳам кўнгли бироз таскин топгандай бўлди. Сўнг икковлари машинага ўтириб, қариндошларининг уйига — тўйга кетишди.

Тошкент — Чирчиқ йўлининг 21-чақиримида содир бўлган воқеа туман, вилоят ИИБ ходимларини оёққа турғазди. Қибрай тумани ИИБ бошлиғи, милиция полковниги Ихтиёр Позилхонов тезкор гуруҳ тузиб, унга тажрибали терговчи, милиция капитани Маҳамаджон Усмоновни бошлиқ этиб тайинлади. Тезкор гуруҳ аъзолари воқеа жойини синчковлик билан ўрганиб чиқдилар. Ҳодиса схемаси чизилди. Бола йиқилган, қон доғи қолган жойлар аниқланди. Шундан сўнг тезкор гуруҳ аъзоларида битта савол туғилди: наҳотки, воқеа юз берган жойда бирон-бир жиноят изи қолмаган бўлса?

Қидирув, суриштирув кучайтирилди. Катта йўлнинг қатнов қисми қуруқ, тоза, унинг икки чеккаси қор билан қопланган. Изланишлар ўз самарасини берди: ДАН ходимлари қор қаърида ярим кирган ойна синиқларини, пластмасса қисмларидан қолган синиқлар ва тўқ қизил рангли бўёқ бўлакчасини топиб олдилар. Бу ашёвий далиллар алоҳида ўралиб, холислар томонидан ҳужжатлаштирилди. Шу орада йўл-транспорт ҳодисасининг гувоҳлари аниқланиб, улар билан суҳбатлашилди. Гувоҳлардан бири жароҳатланган болани тўқ қизил рангли "Москвич" русумли машинада олиб кетишганини айтди. Йўл ёқасидан топилган тўқ қизил ранг бўёқ бўлакчалари билан гувоҳнинг кўрсатмаси мувофиқ келарди. Шунда автоҳалокат содир этиб, жуфтакни ростлаган шахс Чирчиқ шаҳар 8-мавзесини яхши биладиган шахс экани маълум бўлди.

Қибрай тумани, Чирчиқ шаҳри ва вилоят ДАН ходимлари қизил рангли "Москвич" русумли автомашинани қидира бошладилар. ДАН ходимлари ярим тунга яқин 400 тача тўқ қизил рангли "Москвич"ларни кўздан кечириб чиқдилар. Навбат Баҳодир Сафаровнинг Р 18—66 ТШ рақамли машинасига келди.

Қибрай тумани ДАН бошлиғи вазифасини бажарувчи, милиция майори Раҳматулла Толипов ходимлари билан Баҳодирнинг уйини дарров топиб борди. Бироқ Б. Сафаров Чирчиқ шаҳрининг "Азотчик" маҳалласида яшайдиган қариндошиникига тўйга кетган экан.

Раҳматулла Толипов "Азотчик" маҳалласига олиб борадиган катта-кичик йўлларга ДАН постларини қўйиб чиқди. Уни бундай қилишга кўп йиллик тажриба ва қандайдир бир ички туйғу мажбур этди. Ўзи Баҳодирни излаб тўй бўлаётган хонадонга отланди. Худди шу пайтда Баҳодир Сафаров ғирт маст ҳолда рулга ўтириб, ўртоқлари билан бошқа йўлдан шаҳар марказига қараб йўл олади. Лекин у узоққа кетолмади. Кўча бошида унинг машинасини Қибрай тумани давлат автомобиль назоратчиси, милиция катта лейтенанти Эрмат Нурохунов билан взвод сардори, милиция катта лейтенанти Акмал Ғофуров тўхтатишади. ДАН ходимлари Бахтиёрнинг ҳужжатлари билан танишиб чиқишгач, унинг оғзидан ароқ ҳиди келаётганини пайқаб қолишди.

— Нега ичиб машина бошқаряпсиз? — деб сўради Эрмат Нурохунов кўнгли бир нарсани сезиб. У қўл фонари билан машина ичини ёритар экан, Баҳодир саросимага тушиб қолди.

— Нима гап ўзи, командир? — деб сўради Баҳодир кўзлари жавдираб. — Ичганим йўқ, худо урсин.

— Ичган-ичмаганингизни аниқлаш учун биз билан бирга боришингизга тўғри келади.

Экспертизада Б. Сафаровнинг мастлиги аниқланди. ИИБ ходимлари машина ичини кўздан кечиришганда орқа ўриндиқда қон излари борлигини кўришди. Бу қон ҳалок бўлган боланинг қони эканини аниқлашга унча кўп вақт кетмади. Шундай қилиб, қотил ушланди. Мана шу ерда мақолага нуқта қўйилса ҳам бўларди. Аммо бизни бундай қилишимизга бошқа нарса йўл бермади.

Баҳодир Сафаров ҳали уйланмаган ёш йигит, айни пайтда ҳеч қаерда ишламас экан. Опаси — Шаҳноза Сафарова эса Чирчиқ шаҳридаги 2-ўрта мактабда рус тили муаллимаси. Оз эмас, кўп эмас, ўн йиллик педогогик фаолиятга эга. Уч фарзанднинг онаси.

Муаллим — давримизнинг илғор маданиятли кишиси ҳисобланади. Каттаю кичик, лавозимидан қатъи назар, бу улуғ касб эгаларига таъзим қилади, улардан ибрат олишга интилади. Таассуфки, Ш. Сафарова рўй берган оғир вазиятда ўзини қўлга ола билмади. Укаси йўл қўйган мудҳиш хатони у тўғрилаши мумкин эди. Жиллақурса ўз вақтида "Тез ёрдам"га қўнғироқ қилганидами...

... Боланинг жасади қабрга қўйилаётганда йиғлаган ҳам йиғлади, йиғламаган ҳам йиғлади... Қабристонда янги дўппайган, кичкина қабр пайдо бўлди. Ота-онанинг қадди тамом чўкди.

Биз бевақт кетган ўша мурғак бола ҳақида кўп ўйладик. Назаримизда унинг пок руҳи чор-атрофда жовдираб кезганча "Эҳ, сиз, меҳр-шафқатсиз, лоқайд, бепарво, оқибатсиз одамлар..." деяётгандек бўларди.

Тожихўжа АБДУҚОДИРОВ,
Қибрай тумани ИИБ бошлиғининг шахсий таркиб билан ишлаш бўйича муовини, милиция майори.
Мурод ТИЛЛАЕВ,
"Постда" мухбири.

НАФС БАНДАЛАРИ

ИИВ Давлат автомобиль назорати бошқармаси йўл-патрул хизмати алоҳида ротаси ходимлари моддий-товар бойликларни ташмалаш, ноқонуний йўл билан олиб кетилишининг олдини олиш ва давлат автомобилларидан шахсий манфаат йўлида фойдаланиш ҳолларини аниқлаш бўйича бир қатор ибратли ишларни амалга оширмоқдалар. Жумладан, ўтган ойнинг охирги кунларида ўтказилган тадбирлар давомида қилинган ишлар бунинг исботидир.

Тошкентдан Бекободга қараб кетаётган КАМАЗ-5320 русумли давлат белгиси 15-38 ТНП автомобили тўхтатилиб текширилганда уч тонна голланд картошкаси ҳеч қандай ҳужжатсиз олиб кетилаётгани аниқланди. Текшириш чоғида мазкур уловни фуқаро Ўктамжон Полвонов Бектемир туманидаги 2-автокорхонадан ижарага олганлиги маълум бўлди. Наҳотки: у автомашина ижарага олингач, ҳар қандай юкни ҳам моддий манфаатдорлик йўлида олиб кетавериш мумкин деган хаёлга борган бўлса?

Худди шу йўналишда кетаётган ЗИЛ-130 русумли, давлат белгиси 50-83 СИЛ юк ташиш автомобили эса бошқа маҳсулот билан "операция" бажараётганда ушланди. Ҳаммага маълумки, ҳозирги кунда чойнинг нархи баланд. Лекин ҳайдовчи И. Маматқулов бошқариб бораётган Сирдарё вилоятидаги "Алкосит" ширкатига қарашли бу автоуловда 85 қути 95-навли кўк чой ҳужжатсиз олиб кетилаётган экан. Бунга нима дейсиз?

Кейинги пайтларда айниқса, турли йўналишларда қатновчи автобусларда йўловчиларни чиптасиз олиб кетиш ҳоллари кучайяпти. Бу деган сўз режаларнинг бажарилишига, автобусларнинг маълум йўналишларда тартибли ва бехато юришига салбий таъсир этади. Оқибати эса маълум, яна йўловчига жабр. Қуйидаги ҳолатларга бир назар ташланг. Самарқанд — Тошкент йўналишида ҳайдовчи Б. Яҳёева биркитилган Икарус-250 русумли автобусда беш нафар, Тошкент—Самарқанд йўналишида қатновчи Б. Муҳамадиев бошқариб бораётган ДЭУ-113 русумли автобусда олти нафар, Тошкентдан Каттақўрғонга кетаётган Р. Мирзаевга тегишли Икарус-255 русумли ва К. Зуҳуров бошқараётган Жиззах— Тошкент йўналишида қатновчи Икарус-256 русумли автобусларда ҳам беш нафардан, Жиззах-Тошкент ва Гулистон-Тошкент йўналишларида қатновчи А.Сулаймонов ва И. Матхолиқовлар бошқарган Икарус-256 ҳамда ДЭУ русумли автобусларда эса ўнтадан чиптасиз йўловчилар олиб кетилаётгани аниқланиб, тегишли ҳужжатлар расмийлаштирилди.

Йўл-патрул ходимларининг зийраклик кўрсатаётганликлари ва ўз вазифаларига сидқидилдан ёндашаётганликлари эвазига шу кунларда анча танқис бўлиб турган озиқ-овқат маҳсулотларини ўмараётган баъзи кимсалар ҳам қўлга туширилмоқда. Бундай тоифадагилар фойда орттириш йўлида халқ дастурхонини тўкин қиладиган истеъмол молларини савдо шохобчаларида ўзаро тил бириктириб кўп миқдорда, қонун-қоидага зид равишда сотиб олмоқдалар ва устама нархлар билан пулламоқдалар.

Милиция катта лейтенанти Р. Ярулин ҳайдовчи И. Ахмолдинов бошқарувидаги "ВАЗ-2103" русумли, давлат белгиси 08-03 ТНХ бўлган машинани тўхтатиб кўздан кечирганда 40 килограмм ҳужжатсиз сарёғ топилди.

Взвод сардори милиция лейтенанти К. Сайдуллаев ушлаган фуқаро Б. Толипов эса бир фляга ёғ ва бир қути маргаринни ҳужжатсиз олиб кетаётган экан.

Шунингдек, "ВАЗ-2109" русумли, давлат белгиси Р 75-89 ТН бўлган автомашинада ҳайдовчи Н. Эсирганов ноқонуний йўл билан 250 дона Хитой давлатида ишлаб чиқарилган, умумий қиймати уч миллион бир юз олтмиш саккиз минг сўмлик арокни олиб кетаётганда ушланган.

Халқ мулки муқаддасдир. Бироқ ўз манфаатини бошқалардан устун қўювчи бундай шахслар албатта қонун олдида жавоб берадилар.

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИНИНГ ХЎЖАЛИК ПРОЦЕССУАЛ КОДЕКСИ

(Боши № 99-100-сонларда).

50-модда. Процессуал муддатларнинг тугаши

Йиллар билан ҳисобланадиган муддат сўнгги йилнинг тегишли ойи ва кунида тугайди. Ойлар билан ҳисобланадиган муддат ана шу муддатнинг тегишли ойида ҳамда сўнгги ойининг тегишли кунида тугайди. Агар ойлар билан ҳисобланадиган муддатнинг охири тегишли кун йўқ бўлган ойга тўғри келиб қолса, муддат ушбу ойнинг сўнгги кунида тугайди.

Муддатнинг сўнгги куни дам олиш кунига тўғри келиб қолган тақдирда, ундан кейин келадиган биринчи иш куни муддат тугайдиган кун ҳисобланади.

Бажарилиши учун муддат белгилаб қўйилган процессуал ҳаракатлар муддатининг сўнгги куни соат 24 гача бажарилиши мумкин. Башарти даъво аризаси, даъво аризаси ҳақидаги фикр, қарорнинг қонунийлиги ва асослилигини текшириш ҳақидаги ариза, қарорни қайта кўриб чиқишга оид ариза ва бошқа ҳужжатлар почта ёки телеграфга муддатнинг сўнгги куни соат 24 гача топширилган бўлса, муддат ўтказиб юборилган деб ҳисобланмайди.

51-модда. Процессуал муддатларнинг тўхтатилиши

Иш юритиш тўхтатилиши биланоқ барча тугамаган процессуал муддатлар тўхтатилади. Иш юзасидан иш юргазиш қайтадан бошланган кундан бошлаб процессуал муддатлар давом этади.

52-модда. Процессуал муддатларни қайта тиклаш ва узайтириш

Хўжалик суди томонларнинг, прокурорнинг аризасига биноан ёки ўз ташаббуси билан қонунда белгиланган процессуал муддат ўтказиб юборилиши сабабини узрли деб топиб, ўтказиб юборилган муддатни қайта тиклайди.

Ўтказиб юборилган муддат қайта тикланганлиги тўғрисида хўжалик судининг ҳал қилув қарорида, ажримида ёки қарорида ёзиб қўйилади. Муддатни қайта тиклаш рад этилганлиги хусусида ажрим чиқарилади.

Томон ушбу ажримнинг қай даражада қонуний ва асослилигини текшириш ҳақида ариза билан мурожаат қилишга ҳақлидир. Хўжалик суди тайинлаган муддатлар томоннинг, прокурорнинг аризасига биноан ёки хўжалик судининг ташаббусига кўра узайтирилиши мумкин.

VIII БОБ. ДАЪВОНИНГ ТАҚДИМ ЭТИЛИШИ ВА ИШ ЮРИТИШНИНГ БОШЛАНИШИ

53-модда. Ўзаро муносабатларни ихтиёрий равишда тартибга солиш чора-тадбирларини кўриш

Низо томонлар ўзаро муносабатларини ихтиёрий равишда тартибга солиш чора-тадбирларини кўрганларидан сўнггина хўжалик судининг ҳукмига ҳавола этилиши мумкин.

Прокурорнинг аризасига биноан ишларни қўзғатиш томонлар таъкидланган чора-тадбирларни кўрган-кўрмаганлигидан қатъи назар амалга оширилади.

Томонлар ўзаро муносабатларини ихтиёрий равишда тартибга солиш чора-тадбирларини кўрган-кўрмаганлигидан қатъи назар, учинчи шахслар ишга қўшилади ёки ишда қатнашишга жалб қилинади.

54-модда. Даъво аризасининг шакли ва мазмуни

Даъво аризаси хўжалик судига ёзма равишда берилади ҳамда ташкилотнинг раҳбари ёки унинг ўринбосари томонидан имзоланади.

Даъво аризасида қуйидагилар кўрсатилиши лозим:

1) томонларнинг номи ва бўйсунуви, уларнинг манзилгоҳи;

2) башарти, даъво баҳоланиши лозим бўлса, даъвонинг баҳоси;

3) даъво талаби асосланган ҳолатлар, аризада баён этилган ҳолатларни тасдиқловчи далил-исботлар, ундирилаётган ёки баҳсга сабабчи бўлган маблағнинг асосли ҳисоб-китоби, даъво тақдим этиш учун асос бўлган қонун ҳужжатлари;

4) жавобгарлардан ҳар бири ўзаро муносабатларни ихтиёрий равишда тартибга солиш чора-тадбирларини кўрганлиги тўғрисидаги маълумотлар;

5) даъво талаби, башарти даъво бир неча жавобгарга қаратилган бўлса — уларнинг ҳар бирига нисбатан қўйилган талаб;

6) аризага илова қилинаётган ҳужжатлар ва бошқа далил-исботларнинг рўйхати.

Агар низони тўғри ҳал этиш учун керакли бўлса, даъво аризасида бошқа маълумотлар ҳам кўрсатилиши мумкин.

55-модда. Даъвонинг баҳоси

Даъвонинг баҳоси:

пул маблағларини ундириш тўғрисидаги даъволар бўйича — ундирилаётган маблағдан ёки ижро этишга оид ҳужжатга ёхуд ундириш ҳеч сўзсиз (акцептсиз) тартибда ўтказилишига олиб келадиган бошқа ҳужжатга кўра баҳслашишга сабаб бўлган маблағга қараб;

эгалик ҳуқуқига оид ва мулкни талаб қилиб олиш тўғрисидаги даъволар бўйича — мол-мулкнинг баҳосига қараб белгиланади.

Даъвонинг баҳосига даъво аризасида кўрсатиб ўтилган неустойка (жарима, пеня) маблағлари ҳам киради, агар улар кўрсатиб ўтилмаган бўлса, бу маблағларни судья (суд) белгилайди.

Бир неча мустақил талаблардан иборат бўлган даъвонинг баҳоси барча талабларнинг жами қиймати билан белгиланади.

Даъво баҳоси нотўғри кўрсатилган тақдирда, у судья (суд) томонидан белгиланади.

56-модда. Даъво аризасига илова қилинадиган ҳужжатлар

Даъво аризасига:

1) жавобгарлардан ҳар бири ўзаро муносабатларни ихтиёрий равишда тартибга солиш чора-тадбирларини кўрганлигини;

2) жавобгарга даъво аризасининг ва унга илова қилинган ҳужжатларнинг нусхалари юборилганлигини;

3) белгиланган тартибда ва миқдорда давлат божи тўланганлигини;

4) даъво талабини қўйиш учун асос бўлган ҳолатларни тасдиқловчи ҳужжатлар илова қилинади.

Муайян ҳужжатни ҳақиқий эмас деб топишга оид аризага баҳслашувга сабаб бўлаётган ҳужжатнинг нусхаси ёки ундан олинган гувоҳлантирилган кўчирма илова қилинади.

Шартнома тузишга мажбур қилинганлик тўғрисидаги аризага шартноманинг лойиҳаси илова қилинади.

57-модда. Даъво аризасининг ва унга илова қилинадиган ҳужжатларнинг нусхаларини юбориш

Аризачилар даъво тақдим этиш чоғида томонларга даъво аризасининг ва унга илова қилинган ҳужжатларнинг нусхаларини, башарти бу нусхалар томонларда йўқ бўлса, юборишлари шарт.

58-модда. Бир неча даъво аризаларини бирлаштириш ёки ажратиш

Башарти, келиб чиқиш асосларига кўра ёки тақдим этилган далил-исботларга биноан бир неча талаб ўзаро боғлиқ бўлса, бу талаблар даъво аризасида бирлаштирилиши мумкин.

Судья (суд) айни бир хил томонлар қатнашаётган бир турдаги бир неча даъво аризаларини ёки ишларни битта ишга бирлаштиришга ҳақлидир. Бу ҳақда иш қўзғатишга доир ажримга ёки қарорга ёзиб қўйилади.

Даъво аризасини қабул қилаётган судья бирлаштирилган талаблардан бирини ёки бир нечтасини, агар талабларни алоҳида кўриб чиқиш кўпроқ мақсадга мувофиқ деб топилса, алоҳида иш юритиш учун ажратиб олишга ҳақлидир.

59-модда. Даъво аризаси ҳақидаги фикр

Жавобгар иш қўзғатилганлиги тўғрисидаги ажримни олган кундан бошлаб уч кундан кечиктирмай қуйидагиларни жўнатади:

хўжалик судига — даъво аризасига билдирилган фикрга доир жавобни ва даъвога қарши эътирозларни тасдиқловчи барча ҳужжатларни;

даъвогарга, бошқа жавобгарларга, шунингдек жараёнда қатнашаётган прокурорга — жавоб нусхасини.

Жавобни ташкилот раҳбари ёки унинг ўринбосари имзолайди.

Жавобда: даъвогарнинг номи ва ишнинг тартиб номери; қонунларга, шунингдек даъво аризаси рад этилишига асос бўлган далил-исботларга таянган ҳолда даъвогарнинг талабини тўла ёхуд қисман рад этиш сабаблари; жавобга илова қилинаётган ҳужжатлар ва бошқа далил-исботларнинг (шу жумладан даъвогарга, бошқа жавобгарларга, прокурорга жавобнинг нусхалари юборилганлиги тўғрисида) рўйхати кўрсатилади.

60-модда. Қарши даъво тақдим этиш

Жавобгар низо юзасидан қарор қабул қилингунга қадар дастлабки даъво билан биргаликда ҳал этмоқ учун даъвогарга қарши даъво тақдим этишга ҳақлидир. Қарши даъво дастлабки даъвога боғлиқ бўлиши керак.

Қарши даъвони бериш даъволарни беришнинг умумий қоидалари бўйича амалга оширилади.

61-модда. Даъво аризасини қабул қилишни рад этиш

Судья қуйидаги ҳолларда, яъни: ариза хўжалик судида ҳал этишга оид бўлмаса;

хўжалик суди ижросида худди шу томонлар ўртасидаги, худди шу мавзудаги ва худди шу асослар юзасидан низо бўйича иш мавжуд бўлса ёки суднинг қарори бўлса даъво аризасини қабул қилишни рад этади.

Даъво аризасини қабул қилишни рад этганлик тўғрисида ажрим чиқарилиб, у ариза келиб тушган кундан бошлаб, беш кундан кечиктирмай томонларга ҳамда прокурорга юборилади.

Аризачига юборилаётган ажримга даъво материаллари илова қилинади.

Муайян томон ушбу ажримнинг қай даражада қонунийлиги ва асослилигини текширишга оид ариза билан мурожаат қилишга ҳақлидир. Ажрим бекор қилинган тақдирда даъво аризаси хўжалик судига дастлабки тарзда мурожаат қилинган куни берилган деб ҳисобланади.

62-модда. Даъво аризасини қайтариш

Судья агар:

1) даъво аризаси уни имзолаш ҳуқуқига эга бўлмаган шахс ёки мансаб мавқеи кўрсатилмаган шахс томонидан имзоланган бўлса;

2) даъво аризасида томонларнинг номи, уларнинг почта манзилгоҳи кўрсатилмаган бўлса;

3) белгиланган тартибда ва миқдорда давлат божи тўланганлигининг далил-исботлари тақдим этилмаган бўлса;

4) бир даъво аризасида бир ёки бир неча жавобгарга нисбатан бир қанча талаблар бирлаштириб қўйилган бўлиб, бу талаблар келиб чиқиш асосларига ёки тақдим этилган далил-исботларига кўра ўзаро боғлиқ бўлмаса;

5) жавобгарга даъво аризасининг ва унга илова қилинган ҳужжатларнинг нусхалари юборилганлигининг далил-исботлари тақдим этилмаган бўлса;

6) бошқа томон билан ўзаро муносабатларни ихтиёрий равишда тартибга солиш чора-тадбирлари кўрилганлигининг далил-исботлари тақдим этилмаган бўлса;

7) қонунга кўра қарз банк орқали олиниши лозим бўлганда, жавобгардан қарзни олиш учун банк муассасасига мурожаат қилинганлигининг далил-исботлари тақдим этилмаган бўлса;

8) иш юритиш тўғрисида ажрим чиқарилгунига қадар даъвогардан низо ҳал этилганлиги ҳақида ариза келиб тушса, даъво аризасини ва унга илова қилинган ҳужжатларни кўриб чиқмасдан туриб қайтаради.

Судья даъво аризасини ариза келиб тушган кундан бошлаб беш кундан кечиктирмай қайтаради.

Даъво аризасининг қайтарилиши йўл қўйилган камчилик бартараф этилганидан сўнг умумий тартибда хўжалик судига иккинчи марта даъво аризаси билан мурожаат қилинишига тўсиқ бўлмайди.

63-модда. Иш юритишни бошлаш

Судья даъво аризасини қабул қилиб, иш юритишни бошлаш тўғрисида ажрим чиқаради ҳамда уни томонларга, процессда қатнашаётган прокурорга юборади. Ушбу ажримда даъво аризаси қабул қилинганлиги, иш хўжалик судининг мажлисида ҳал этишга тайинланганлиги, мажлис ўтказиладиган вақт ва жой, ишни мажлисда ҳал этишга тайёрлаш юзасидан амалга оширилиши лозим бўладиган ҳаракатлар қайд этиб қўйилади.

Бошқа ташкилотлардан ҳужжатлар, маълумотлар ва хулосалар сўраб олинадиган ёки уларнинг мансабдор шахслари хўжалик судига чақириладиган ҳолларда ажрим уларга ҳам юборилади.

Иш юритишни бошлаш тўғрисидаги ажрим ушбу Кодекснинг 82-моддасидаги талабларга риоя этилган ҳолда чиқарилади. Ажримда иш юритишни бошлашга асос бўлган маълумотлар ҳамда қоидабузарликнинг моҳияти ҳам кўрсатилади.

64-модда. Ишни мажлисда қараб чиқиш учун материалларни тайёрлаш бўйича судьянинг ҳаракатлари

Хўжалик низосининг тўғри ва ўз вақтида ҳал этилишини таъминлаш мақсадида судья зарур ҳолларда ишни мажлисда кўриб чиқиш учун материалларни тайёрлаш бўйича қуйидаги ҳаракатларни амалга оширади:

1) даъвогар кўрсатмаган ташкилотларни томонлар сифатида ишда қатнашишга жалб этиш масаласини ҳал қилади;

2) ўзаро муносабатларни ихтиёрий равишда тартибга солиш тўғрисида таклиф юборилмаган ташкилотларни жавобгарлар жумласидан чиқаради;

3) томонлар, бошқа ташкилотлар ва уларнинг мансабдор шахслари зиммасига муайян ҳаракатларни бажариш вазифасини (ҳисоб-китобларни солиштириб чиқишни, далил-исботларни жойида кўздан кечириш ва шу кабиларни) юклайди;

4) томонлардан, бошқа ташкилотлардан низони ҳал этиш учун зарур ҳужжатларни, маълумотларни ҳамда хулосаларни сўраб олади;

5) экспертиза тайинлаш тўғрисидаги масалани ҳал этади;

6) ёзма ва ашёвий далил-исботларни жойида кўздан кечиради ҳамда тадқиқ қилади;

7) томонлар вакилларининг хўжалик суди мажлисида ҳозир бўлишини мажбурий деб ёки мажбурий эмас деб топиш ҳақидаги масалани ҳал этади;

8) мансабдор шахсларни ишнинг моҳияти юзасидан тушунтиришлар бериш учун чақириш ҳақидаги масалани ҳал этади;

9) хўжалик судининг мажлисини ташкилот жойлашган ерда ўтказиш тўғрисидаги масалани ҳал қилади;

10) низонинг тўғри ва ўз вақтида ҳал этилишини таъминлашга қаратилган бошқа ҳаракатларни амалга оширади.

IX БОБ. ДАЪВОНИ ТАЪМИНЛАШ

65-модда. Даъвони таъминлашнинг мақсади

Хўжалик суди томоннинг, процессда қатнашаётган прокурорнинг аризасига биноан ёки ўз ташаббусига кўра даъвони таъминлаш чора-тадбирларини кўришга ҳақлидир. Башарти, бундай чора-тадбирларни кўрмаслик қарорнинг ижро этилишини қийинлаштириши ёхуд ижро этилишини йўққа чиқариши мумкин бўлса, даъвонинг таъминланишига йўл қўйилади.

66-модда. Даъвони таъминлаш чоралари

Қуйидагилар даъвони таъминлаш чоралари бўлиши мумкин:

1) жавобгарга тегишли мол-мулк ёки пул маблағларини хатлаб қўйиш;

2) жавобгарнинг муайян хатти-ҳаракатларни содир этишини тақиқлаш;

3) бошқа шахсларнинг низо мавзуига оид хатти-ҳаракатларни содир этишини тақиқлаш;

4) даъвогар норозилик билдираётган ижро ҳужжатига ёки ҳеч сўзсиз (акцептсиз) тартибда амалга ошириладиган бошқа ҳужжатга биноан ундириб олишни тўхтатиб қўйиш.

Даъво таъминланганлиги тўғрисида ажрим чиқарилади. Томон ушбу ажримнинг қай даражада қонунийлиги ва асослилигини текшириш хусусида ариза билан мурожаат қилишга ҳақлидир.

67-модда. Даъвони таъминлашнинг бекор қилиниши

Даъвони таъминлашни бекор қилиш тўғрисидаги масала ишни қараб чиқаётган хўжалик суди томонидан ҳал этилади, бу хусусда ҳал қилув қарорига ёки ажримга ёзиб қўйилади.

X БОБ. ХЎЖАЛИК НИЗОЛАРИНИ ҲАЛ ЭТИШ

68-модда. Низоларни ҳал этиш муддатлари

Низоларнинг қараб чиқилиши, ҳал қилув қарорларининг қабул қилиниши ва тарқатилиши мумкин қадар қисқа муддатларда, бироқ даъво аризаси олинган кундан бошлаб кўпи билан икки ой ичида амалга оширилиши лозим. Бунда ҳал қилув қарори у қабул қилинган кундан бошлаб кўпи билан 5 кун ичида жўнатилади.

69-модда. Мажлисни олиб бориш тартиби

Низоларни хўжалик суди томонидан мажлисда томонлар вакилларининг иштирокида бир ёки уч судьядан иборат таркибда кўриб чиқилади.

Мажлисни олиб бориш тартибини мажлисда раислик қилаётган судья белгилайди. Судья хўжалик судининг таркибини эълон қилади, процесснинг қатнашчиларига уларнинг ҳуқуқлари ва мажбуриятларини тушунтиради ҳамда уларга тегишли ҳуқуқларнинг амалга оширилишига кўмаклашади.

Мажлисда даъвогар ва жавобгар вакилларининг, экспертнинг ҳамда мажлисда қатнашаётган бошқа шахсларнинг сўзи тингланади.

Судья низони ҳал этиш учун ҳар қандай зарур далил-исботларни тақдим этишда ҳар бир томонга тенг ва тўла имконият бериши лозим.

Судья томонлар муросага келишига кўмаклашади.

70-модда. Судьянинг номзодини рад этиш

Ишда қатнашаётган шахслар низони ҳал этиш бошлангунча, башарти судья шахсан низонинг натижасидан бевосита ёки билвосита манфаатдор бўлса, унинг номзодини рад этишга ҳақлидирлар. Кечроқ рад этишга ишда қатнашаётган шахсга рад этиш асослари низони ҳал этиш бошланганидан сўнг маълум бўлиб қолган тақдирдагина йўл қўйилади. Рад этиш асосланган бўлиши лозим ҳамда ёзма шаклда билдирилади.

Рад этиш масаласини хўжалик судининг раиси ва унинг ўринбосари ёхуд тегишли судлов ҳайъатининг раиси ҳал қилади ва ажрим билан расмийлаштирилади.

Судьяни рад этиш тўғрисидаги ариза қондирилган тақдирда низо хўжалик судининг раиси ёки унинг ўринбосари ёхуд тегишли судлов ҳайъатининг раиси белгилайдиган бошқа судья томонидан ҳал этилади ёки у ажримнинг қай даражада қонунийлиги ва асослилигини текширади.

71-модда. Экспертнинг номзодини рад этиш

Ишда қатнашаётган шахслар низони ҳал этиш бошлангунча, башарти эксперт шахсан низонинг натижасидан бевосита ёки билвосита манфаатдор бўлса, шунингдек унинг салоҳиятсизлиги сабабига асосланиб экспертнинг номзодини рад этишга ҳақлидирлар. Кечроқ рад этишга ишда қатнашаётган шахсга рад этиш асослари низони ҳал этиш бошланганидан сўнг маълум бўлиб қолган тақдирдагина йўл қўйилади. Рад этиш асосланган бўлиши лозим ҳамда ёзма шаклда билдирилади.

Экспертни рад этиш тўғрисидаги масалани мажлисда раислик қилаётган судья ҳал қилади.

72-модда. Даъво аризасига билдирилган фикр ёки судья талаб қилган материаллар тақдим этилмаган тақдирда, шунингдек томонлар вакилларининг иштирокисиз низони ҳал этиш.

Даъво аризасига билдирилган фикр ёки судья талаб қилган материаллар тақдим этилмаган тақдирда иш ушбу масалага оид мавжуд бўлган материаллар бўйича ҳал этилиши мумкин.

Хўжалик судининг мажлисига томонларнинг вакиллари келмаган тақдирда, башарти

(Давоми 4-5- бетларда).

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИНИНГ ХЎЖАЛИК ПРОЦЕССУАЛ КОДЕКСИ

(Давоми. Боши 3-бетда).

судьянинг фикрича бундай ҳозир бўлмаслик низонинг ҳал этилишига тўсиқ бўлмаса ҳамда томоннинг низо ўз вакилининг иштирокисиз ҳал этилишига қарши ёзма эътирозномаси йўқ бўлса, низо улар йўқлигида ҳал қилиниши мумкин.

73-модда. Низони бевосита ташкилотда ҳал этиш

Хўжалик суди низони бевосита ташкилотда ҳал этишга ҳақлидир.

Ташкилотларнинг раҳбарлари бундай ҳолда хўжалик судининг мажлисини ўтказиш учун зарур шароитларни таъминлаб беришлари шарт.

74-модда. Ишни эшитишни кейинга қолдириш, мажлисдаги танаффус

Хўжалик суди иш мазкур мажлисда ҳал этилиши мумкин бўлмаган ҳолларда ишни эшитишни кейинга қолдиришга ҳақлидир.

Процесснинг қатнашчилари навбатдаги мажлис ўтказиладиган вақт ва жой тўғрисида судья томонидан ажрим ёки бошқа ёзма ҳужжат билан хабардор қилинадилар.

Алоҳида мураккаб низолар ҳал этилаётганда судья кейинчалик ҳал қилув қарорида буни кўрсатиб ўтиш шарти билан уч кундан ошмайдиган муддатга мажлисда танаффус эълон қилишга ҳақлидир.

75-модда. Иш юргазишни тўхтатиб туриш ва уни қайта тиклаш

Хўжалик суди муайян иш билан боғлиқ бошқа ишни ёки ваколатли идоралар тегишли масалани ҳал этгунига қадар бу муайян ишни кўриб чиқиш мумкин бўлмаган ҳолларда ишни юргазишни тўхтатиб туради.

Хўжалик суди экспертиза тайинлаган, материалларни тергов органларига юборган, ташкилот қайта тузилганлиги оқибатида бирон томон унинг ҳуқуқий вориси билан алмаштирилган тақдирда хўжалик суди томоннинг илтимосига кўра ёки ўз ташаббуси билан иш юргазишни тўхтатиб туришга ҳақлидир.

Хўжалик суди ишнинг тўхтатиб турилишига сабаб бўлган ҳолатлар бартараф этилганидан сўнг иш юргазишни қайтадан давом эттиради.

Иш юргазишни тўхтатиб туриш ва уни қайтадан давом эттириш тўғрисида ажрим чиқарилади.

Томон ушбу ажримнинг қонуний ва асослилигини текшириш тўғрисида ариза билан мурожаат қилишга ҳақлидир.

76-модда. Иш юргазишни тугатиш

Хўжалик суди агар:

1) хўжалик низоси хўжалик судида ҳал этилишига тегишли бўлмаса;2) айни бир томонлар ўртасида, айни бир мавзуда ва айни бир асосларга кўра келиб чиққан низо бўйича хўжалик судининг қарори мавжуд бўлса;

3) аризачи жавобгар билан ўзаро муносабатларни ихтиёрий равишда тартибга солиш чораларини кўрмаган ҳамда бундай тартибга солиш имконияти йўққа чиққан бўлса;

4) ишдаги томон ҳисобланган ташкилот тугатилган бўлса иш юргазишни тугатади.

Иш юргазиш тўхтатилган тақдирда айни бир томонлар ўртасида айни шу мавзуда ва айни бир асосларга кўра келиб чиққан низо юзасидан хўжалик судига иккинчи бор мурожаат қилинишига йўл қўйилмайди.

Иш юргазиш тўхтатилганлиги ҳақида ажрим чиқарилиб, унда суд харажатларини томонлар ўртасида тақсимлашга, бюджетдан давлат божини қайтаришга, шунингдек мазкур Кодекс 79-моддасининг учинчи қисмида назарда тутилган жаримани ундиришга оид масалалар ҳал этилиши мумкин.

Томонлар ушбу ажримнинг қонуний ва асослилигини текшириш тўғрисида ариза билан мурожаат қилишга ҳақлидирлар.

77-модда. Даъвони қараб чиқмай қолдириш

Хўжалик суди агар:

1) даъво аризаси имзолаш ҳуқуқига эга бўлмаган шахс томонидан ёхуд мансаб лавозими қайд этилмаган шахс томонидан имзоланган бўлса;

2) айни бир томонлар ўртасида, айни шу мавзуда ва айни бир асосларга кўра келиб чиққан низо юзасидан хўжалик судида иш мавжуд бўлса;

3) аризачи қонунларга биноан жавобгардан қарзни банк орқали олиши керак бўлиб, бу хусусда банк муассасасига мурожаат қилмаган бўлса,

4) даъвогар хўжалик суди томонидан талаб қилинган, низони ҳал этиш учун керакли бўлган материалларни узрли сабабларсиз тақдим этмаган бўлса;

5) аризачи жавобгар билан ўзаро муносабатларни ихтиёрий равишда тартибга солиш чора-тадбирларини кўрмаган ва бундай тартибга солиш имконияти йўққа чиқмаган бўлса даъвони қараб чиқмай қолдиради.

Даъво қараб чиқилмай қолдирилганлиги тўғрисида ажрим чиқарилиб, унда суд харажатларини томонлар ўртасида тақсимлашга, бюджетдан давлат божини қайтаришга, шунингдек мазкур Кодекс 79-моддасининг учинчи қисмида назарда тутилган жаримани ундиришга оид масалалар ҳал этилиши мумкин.

Томон ушбу ажримнинг қай даражада қонуний ва асослилигини текшириш тўғрисида ариза билан мурожаат қилишга ҳақлидир.

Даъвони қараб чиқмай қолдириш учун асос бўлиб хизмат қилган ҳолатлар бартараф этилганидан сўнг даъвогар хўжалик судига умумий тартибда қайтадан даъво билан мурожаат қилишга ҳақлидир.

78-модда. Ҳал қилув қарорининг қабул қилиниши

Низони моҳиятан ҳал қилишда (даъвони қондириш, даъвони тўла ёки қисман рад этиш) хўжалик суди ҳал қилув қарори қабул қилади.

Ҳал қилув қарори мажлисда ишнинг барча ҳолатларини томонларнинг вакиллари иштирокида муҳокама қилиш натижаларига қараб қабул қилинади.

Ҳал қилув қарори томонлар ўртасида эришилган келишувни ҳисобга олиб, башарти у қонун ҳужжатларига, ишнинг ҳақиқий ҳолатларига ва материалларига зид бўлмаса, қабул қилинади.

Низо бир неча судья томонидан ҳал этилаётган тақдирда ҳал қилув қарори судьяларнинг кўпчилик овози билан қабул қилинади.

Айрим ҳолларда алоҳида мураккаб ишлар юзасидан ҳал қилув қарорининг қабул қилиниши уч кундан ошмайдиган муддатга кечиктирилиши мумкин.

Ҳал қилув қарори ёзма шаклда баён қилинади ҳамда мажлисда раислик қилаётган судья томонидан, башарти низони бир неча судья ҳал этаётган бўлса, мажлисда қатнашаётган барча судьялар томонидан имзоланади. Ҳал қилув қарорига рози бўлмаган судья ўз фикрини ёзма баён қилиши мумкин бўлиб, бу ишга илова этилади.

79-модда. Ҳал қилув қарорини қабул қилишда хўжалик судининг ҳуқуқлари

Хўжалик суди қонун ҳужжатларига зид бўлган шартномани бутунлай ёки унинг муайян қисмини ҳақиқий эмас деб топади, шунингдек агар томонларнинг талаблари давлат органининг ёхуд бошқа органнинг қонунларга мувофиқ келмайдиган ҳужжатига асосланган бўлса, ушбу талабларнинг қондирилишини рад этади.

Низо юзасидан ҳал қилув қарорини қабул қилишда хўжалик суди:

1) башарти ташкилотларнинг ҳуқуқларини ва қонуний манфаатларини ҳимоя қилиш учун зарур бўлса даъво талабларидан четга чиқишга;

2) башарти даъвогар жазо чоралари тўғрисида талаблар қўймаган бўлса ёки қонун ҳужжатларини жавобгарнинг масъулиятини пасайтирмайдиган тарзда бузган бўлса, ундирилаётган неустойкани (жарима, пеня) республиканинг бюджет даромадига тўла ёхуд қисман ўтказишга;

3) мажбуриятни бузган томондан ундирилиши лозим бўлган неустойканинг (жариманинг, пенянинг) миқдорини фавқулодда ҳолларда камайтиришга;

4) қарорнинг ижро этилишини кечиктиришга ёки узайтиришга ҳақлидир.

Бундан ташқари, хўжалик суди талаб қилинган материалларни белгиланган муддатда жўнатмаганлик учун, даъво юзасидан фикр билдирмаганлик учун, суд томоннинг зиммасига юклаган ҳаракатларни содир этишдан бош тортганлик учун, шунингдек мансабдор шахс келиши шарт бўлгани ҳолда хўжалик судига келмаганлиги учун айбдор томонидан республика бюджети фойдасига энг кам ойлик иш ҳақининг бир ойликдан беш ойликкача бўлган миқдорида жарима ундиришга ҳақлидир.

80-модда. Ҳал қилув қарорининг мазмуни

Хўжалик судининг ҳал қилув қарори кириш, таърифлаш, асослаш ва хулоса чиқариш қисмларидан иборат бўлади, бунда:

1) кириш қисмида хўжалик судининг номи, ишнинг тартиб рақами, қарор қабул қилинган кун, томонларнинг номи, даъвонинг баҳоси, судьянинг (судьяларнинг) фамилияси, томонлар вакилларининг ҳамда ишни қараб чиқишда қатнашаётган бошқа шахсларнинг фамилиялари ва мансаблари кўрсатилади. Низо ташкилотда ҳал этилган тақдирда бу ҳақда ҳам ҳал қилув қарорининг кириш қисмида қайд этиб ўтилади;

2) таърифлаш қисми даъвогар талабининг, даъво аризасига билдирилган фикрнинг, томонлар ва уларнинг вакиллари, низони ҳал этишда қатнашаётган бошқа шахслар берган аризалар, тушунтиришлар ҳамда илтимосномаларнинг қисқача баёнини, хўжалик суди амалга оширган ҳаракатларнинг (далил-исботларни бевосита улар турган жойда кўздан кечириш ва тадқиқ этиш ҳамда материаллар билан танишиш) тавсифини ўз ичига олиши лозим;

3) асослаш қисмида: ишнинг хўжалик суди аниқлаган ҳолатлари; низонинг келиб чиқиш сабаблари; ҳал қилув қарори қабул қилинишига асос бўлган далил-исботлар; башарти томонлар аҳдлашувга эришган бўлсалар, ушбу ёзма аҳдлашувнинг мазмуни; хўжалик суди томонларнинг илтимосномалари ва далил-исботларини, шартнома шартлари юзасидан уларнинг таклифларини ёки томонларнинг битимини рад этишга олиб келган далиллар; ҳал қилув қарорини қабул қилишда хўжалик суди амал қилган қонун ҳужжатлари кўрсатилади;

4) хулоса чиқариш қисми қўйилган ҳар бир талаб бўйича даъвони қондириш тўғрисидаги ёки даъвони тўла-тўкис ёхуд қисман рад қилиш ҳақидаги хулосани ўз ичига олиши керак. Хўжалик судининг хулосаси бирон-бир ҳолатларнинг рўй беришига ёки рўй бермаслигига боғлиқ (шартли қарор) бўлмаслиги лозим.

Даъво қаноатлантирилганда ҳал қилув қарорининг хулоса қисмида қуйидагилар кўрсатилади:

низо кимнинг фойдасига ҳал этилган бўлса, шу томоннинг номи ҳамда пул маблағлари ундириб олинган ёки муайян ҳаракатларни ҳам бажариши лозим бўлган томоннинг номи, ушбу ҳаракатларни бажариш муддатлари, шунингдек ҳал қилув қарорининг ижроси кечиктирилган ёки узайтирилган тақдирда пул маблағларини тўлаш муддатлари;

ундирилиши лозим бўлган маблағларнинг (моддий бойликлар, бажарилган ишлар ва кўрсатилган хизматлар учун асосий қарзларнинг, зарарларнинг, неустойканинг, жариманинг, пенянинг, шунингдек мазкур Кодекс 79-моддасининг учинчи қисмида назарда тутилган жариманинг) миқдори;

пул маблағлари ундириб олинадиган счетнинг номи;

топширилиши лозим бўлган мол-мулкнинг номи ва унинг турган жойи (мол-мулкини топшириш тўғрисидаги низо бўйича,

Ижро ҳужжатининг ёки ундиришни ҳеч сўзсиз тартибда (акцептсиз) амалга ошириш ҳуқуқини берувчи ҳужжатнинг, бу ҳужжат ижро этилмаслиги лозим деб топилган тақдирда, номи, тартиб рақами ва санаси, шунингдек ҳисобдан чиқарилмаслиги лозим бўлган маблағ.

Шартномани тузишда ёки ўзгартиришда юзага келган низо бўйича хулоса қисмида шартноманинг ҳар бир низоли шарти юзасидан қарор, шартнома тузишга мажбурлашга оид низо бўйича эса — томонлар шартнома тузишлари учун асос бўлган шартлар кўрсатилади.

Ҳал қилув қарорининг хулоса қисмида шартнома қонунларга зид бўлган тақдирда, шартнома тўла-тўкис ёки унинг муайян қисми ҳақиқий эмас деб топилганлиги ҳақида уқтириб ўтилади.

Ҳужжатни ҳақиқий эмас деб топиш тўғрисидаги ариза қондирилган тақдирда, хулоса қисмида ҳужжатнинг ҳамда уни чиқарган органнинг номи, ҳужжатнинг тартиб рақами, у чиқарилган сана кўрсатилади, ҳужжат тўла-тўкис ёки қисман (айнан қайси қисми) ҳақиқий эмас деб топилади, аризачининг ҳужжатни ҳақиқий эмас деб топиш тўғрисидаги талаби қондирилмаганда эса уни қондириш рад этилганлиги қайд этилади.

Агар томонлар ўртасида қараб чиқилаётган низо бўйича қонун ҳужжатларига, ишнинг ҳақиқий ҳолатларига ва материалларига мувофиқ келадиган аҳдлашувга эришилган бўлса, судья ҳал қилув қарорининг хулоса қисмида эришилган аҳдлашувнинг шартларини баён этади.

Ҳал қилув қарорининг хулоса қисмида суд сарф-харажатларининг томонлар ўртасида тақсимланиши, бюджетдан давлат божининг қайтарилиши ҳақида кўрсатма берилади.

Ишда бир неча даъвогар ва жавобгар қатнашгани тақдирда ҳал қилув қарорида низо уларнинг ҳар бирига нисбатан қандай ҳал этилганлиги кўрсатилади.

Дастлабки ва қарши даъво кўриб чиқилган тақдирда ҳал қилув қарорида даъвогарлардан ҳар бирининг кўриб чиқилиш натижалари кўрсатиб ўтилади.

81-модда. Ҳал қилув қарорининг эълон қилиниши

Қабул қилинган ҳал қилув қарори судья томонидан иш кўриб чиқиш тугалланганидан кейин мажлисда эълон қилинади. Судья фақат қарорнинг хулоса қисмини эълон қилишга ҳақлидир. Томонларга қарорнинг қонуний ва асослилигини текшириш хусусида ариза бериш тартиби тушунтирилади.

82-модда. Ажрим чиқариш ва унинг мазмуни

Агар низо моҳиятан ҳал этилмаётган бўлса (иш кўриш кечиктирилганда, иш юргазиш тўхтатиб турилганда, тугатилганда, даъво кўриб чиқилмай қолдирилганда ва шу кабиларда) хўжалик суди ажрим чиқаради.

Хўжалик судининг ажрими қуйидагиларни ўз ичига олиши лозим:

1) хўжалик судининг номини, ишнинг тартиб рақамини ва ажрим чиқарилган санани, томонларнинг номини, даъвонинг баҳосини, даъвогарнинг талабини, судьянинг (судьяларнинг) фамилиясини, томонлар вакилларининг ҳамда ишни ҳал қилишда қатнашаётган бошқа шахсларнинг фамилиясини ва мансабларини;

2) низо моҳиятининг қисқача баёнини ёки ажрим чиқарилишига сабаб бўлган масаланинг мазмунини;

3) қонун ҳужжатларига таянган ҳолда ажрим чиқарилишининг сабабларини;

4) қараб чиқилган масала юзасидан хулосани;

5) томонлар, бошқа ташкилотлар ва уларнинг мансабдор шахслари хўжалик суди белгилаган муддатларда содир этиши лозим бўлган ҳаракатларга оид кўрсатмани.

83-модда. Хусусий ажрим

Низони ҳал этиш чоғида ташкилотнинг, давлат органи ва бошқа органнинг фаолиятида қонун ҳужжатлари бузилаётганлиги аниқланган тақдирда хўжалик суди хусусий ажрим чиқаришга ҳақлидир.

Хусусий ажрим тегишли ташкилотларга, давлат органлари ва бошқа органларга, мансабдор шахсларга юборилади.

84-модда. Ҳал қилув қарорлари ва ажримларнинг юборилиши

Ҳал қилув қарорлари ва ажримлар томонларга жўнатилади ёки уларнинг вакилларига топширилади.

85-модда. Қўшимча қарор

Хўжалик суди томоннинг аризасига кўра ёки ўз ташаббуси билан, агар:

1) даъво аризасида баён этилган бирон-бир талаб бўйича қарор қабул қилинмаган бўлса;

2) суд харажатлари тўғрисидаги масала ҳал этилмаган бўлса, қўшимча қарор қабул қилишга ҳақлидир.

86-модда. Ҳал қилув қарорини тушунтириб бериш ва тузатиш

Судья қарорнинг моҳиятига дахл қилмаган ҳолда, томоннинг аризасига биноан, ҳал қилув қарорининг мазмунини ўзгартирмаган ҳолда уни тушунтириб беришга, қарорда йўл қўйилган хатоларни ёки арифметик янглишишларни томоннинг аризасига ёхуд ўз ташаббусига кўра тўғрилашга ҳақлидир.

Ҳал қилув қарори тушунтириб берилганлиги, шунингдек хатолар ёки арифметик янглишишлар тўғриланганлиги ҳақида ажрим чиқарилади.

XI БОБ. ҲАЛ ҚИЛУВ ҚАРОРИНИНГ ҚОНУНИЙ ВА АСОСЛИЛИГИНИ ТЕКШИРИШ

87-модда. Ҳал қилув қарорининг қонуний ва асослилигини текшириш тўғрисидаги ариза билан хўжалик судига мурожаат қилиш ҳамда протест киритиш ҳуқуқи

Томон ҳал қилув қарорининг қонуний ва асослилигини текшириш тўғрисидаги ариза билан хўжалик судига мурожаат қилишга ҳақлидир.

Ўзбекистон Республикасининг Бош прокурори ва унинг ўринбосарлари, Қорақалпоғистон Республикаси, вилоят ва Тошкент шаҳар прокурорлари ва уларнинг ўринбосарлари тегишли тарзда Олий Хўжалик судининг, Қорақалпоғистон Республикаси Хўжалик судининг ва вилоятлар хўжалик судларининг ҳал қилув қарорига нисбатан протест киритишга ҳақлидирлар.

Қорақалпоғистон Республикаси ва вилоятларнинг хўжалик судлари қабул қилган ҳал қилув қарорлари 5000 сўмгача бўлган суммага оид бўлса, бу қарорларнинг қонуний ва асослилигини текшириш тўғрисида Олий хўжалик судига ариза бериб бўлмайди.

88-модда. Ҳал қилув қарорининг қонуний ва асослилигини текширишни амалга оширувчи хўжалик судлари

Олий хўжалик суди, Қорақалпоғистон Республикасининг Хўжалик суди, вилоят хўжалик суди ўз ташаббуси билан ваколати доирасида исталган ҳал қилув қарорини қайта кўриб чиқишга ҳақлидир.

Хўжалик судлари чиқарилган ҳал қилув қарорининг қонуний ва асослиги қуйидагича тартибда текширади:

1) Олий хўжалик суди — Олий хўжалик судининг Судлов ҳайъатида ва қуйи хўжалик судларида низолар бўйича ҳал этилган ҳамда бу ҳал қилув қарори қонуний ёки асослилигини ушбу Кодексда белгиланган тартибда текширилгандан сўнг;

2) Қорақалпоғистон Республикаси Хўжалик суди, вилоят хўжалик суди шу судлар ҳал этган низолар бўйича ҳал қилув қарорларнинг қонуний ва асослилигини текширади.

Ҳал қилув қарори қонуний ва асослилиги хусусида Олий хўжалик суди чиқарган қарор қатъий бўлади.

89-модда. Ҳал қилув қарорининг қонуний ва асослилигини текшираётган хўжалик судининг таркиби

Ҳал қилув қарорининг қонуний ва асослилигини текшириш бўйича судлов ҳайъатининг уч судьясидан иборат таркибдаги хўжалик суди ҳал қилув қарорининг қонуний ва асослилигини текширади. Текшириш натижалари юзасидан қарор кўпчилик овоз билан қабул қилинади.

Ҳал қилув қарорларини текширувчи ҳайъат бўлмайдиган хўжалик судларида текшириш хўжалик судининг раиси ёки унинг ўринбосари томонидан амалга оширилади.

Хўжалик суди раисининг ўринбосари қабул қилган ҳал қилув қарори раис томонидан қайта кўриб чиқилиши мумкин.

90-модда. Ҳал қилув қарорининг қонуний ва асослилигини текшириш тўғрисидаги аризанинг ҳамда ҳал қилув қарорига протестнинг шакли ва мазмуни

Ҳал қилув қарорининг қонуний ва асослилигини текшириш тўғрисидаги ариза ҳамда ҳал қилув қарорига протест ёзма равишда берилади. Улар ҳал қилув қарорини қабул қилган суднинг номини, ишнинг тартиб рақамини, қарор қабул қилинган санани, томонларнинг номини, даъвонинг баҳосини, аризачининг, ва прокурорнинг талабларини, шунингдек қонун ҳужжатларига ва иш материалларига таянган

ҳолда ҳал қилув қарорининг қонуний ҳамда асослилигини текшириш тўғрисидаги масала қўйилишининг асосларини ўз ичига олиши лозим.

Аризани ташкилот раҳбари ёки раҳбарнинг ўринбосари имзолайди.

Протест прокурор ёки прокурорнинг ўринбосари томонидан имзоланади.

91-модда. Ҳал қилув қарорининг қонуний ва асослилигини текшириш тўғрисидаги аризани ҳамда прокурор протестини бериш тартиби

Ҳал қилув қарорининг қонуний ва асослилигини текшириш тўғрисидаги ариза ҳамда ҳал қилув қарорига протест ҳал қилув қарорини қабул қилган хўжалик судларига юборилади.

Қорақалпоғистон Республикаси ва вилоятларнинг хўжалик судларида ҳал этилган низо бўйича чиқарилган ҳал қилув қарорининг қонуний ва асослилигини текшириш учун ушбу низони ҳал қилган суддан иш талаб қилиб олинади. Талабнома қабул қилиб олинганидан сўнг иш беш кунлик муддатда Олий хўжалик судига юборилиши керак.

Тегишли равишда аризанинг ва протестнинг нусхалари томонларга, даъво аризасини юборган прокурорга жўнатилади.

Аризага унинг нусхаси жўнатилганлигини ҳамда давлат божи тўланганлигини тасдиқлайдиган ҳужжатлар илова қилинади. Протестга унинг нусхаси юборилганлигини тасдиқловчи ҳужжатлар илова қилинади.

Ҳал қилув қарорининг қонуний ва асослилигини текшириш тўғрисида ариза берилиши ҳамда прокурорнинг протест киритиши қарорнинг ижро этилишини тўхтатиб қўймайди.

Хўжалик суди томоннинг, ишда қатнашаётган прокурорнинг илтимосномасига биноан ёки ўз ташаббуси билан ҳал қилув қарорининг қонуний ва асослилигини текшириш ниҳоясига етгунга қадар қарорнинг ижросини тўхтатиб қўйишга ҳақлидир.

92-модда. Ҳал қилув қарорининг қонуний ва асослилигини текшириш тўғрисидаги аризани бериш ҳамда ҳал қилув қарорига протестни киритиш муддатлари

Ҳал қилув қарорининг қонуний ва асослилигини текшириш тўғрисидаги аризани ҳамда ҳал қилув қарорига протестни киритиш қарор қабул қилинган кундан бошлаб бир ойдан кечиктирмай амалга оширилади.

93-модда. Ҳал қилув қарорининг қонуний ва асослилигини текшириш тўғрисидаги аризага ҳамда протестга билдирилган фикр.

Томон хўжалик судига берилган ҳал қилув қарорининг ёки протестнинг қонуний ва асослилигини текшириш тўғрисидаги аризанинг нусхасини олиши биланоқ ўз фикрини шу судга, бошқа томонларга ва ишда қатнашаётган прокурорга ариза ёхуд протест кўриб чиқиладиган кунгача бориб етишини таъминлайдиган муддатда юборади.

Бундай фикрни ташкилотнинг раҳбари ёки унинг ўринбосари имзолайди.

94-модда. Ҳал қилув қарорининг қонуний ва асослилигини текшириш тўғрисидаги аризанинг ҳамда ҳал қилув қарорига протестнинг қайтарилиши

Ҳал қилув қарорининг қонуний ва асослилигини текшириш тўғрисидаги аризага ҳамда ҳал қилув қарорига протест агар:

1) ариза ёки протест уни имзолаш ҳуқуқига эга бўлмаган шахс томонидан ёхуд мансаб мавқеи кўрсатилмаган шахс томонидан имзоланган бўлса;

2) аризага унинг нусхаси томонларга ва даъво аризасини юборган прокурорга жўнатилганлигининг далиллари, протестга эса унинг нусхаси томонларга жўнатилганлигининг далиллари илова қилинмаган бўлса;

3) аризага белгиланган тартибда ва миқдорда давлат божи тўланганлигини тасдиқловчи ҳужжатлар илова қилинмаган бўлса;

4) ариза ёки протест уни бериш учун белгиланган муддат тугаганидан сўнг ушбу муддатни тиклаш тўғрисидаги илтимосномасиз берилган бўлса: илтимосинома ҳал қилув қарори қабул қилинганидан сўнг бир йил ўтгач баён этилган бўлса — қараб чиқиш учун қабул қилинмайди ва қайтарилади.

Ариза ёки протест, башарти уни қайтариб олиш тўғрисидаги ҳужжат хўжалик судига қарор қабул қилинишидан аввал келган бўлса ҳам қайтарилади.

95-модда. Мажлисда ҳал қилув қарорининг қонуний ва асослилигини текшириш, мажлис ўтказиладиган вақт ҳамда жой тўғрисида хабардор қилиш

Мажлисда ҳал қилув қарорининг қонуний ва асослилиги судьялардан бирининг раислиги остида текширилади.

Мажлис ўтказиладиган вақт ва жой тўғрисида томонларга, ишда қатнашаётган прокурорга ва зарур ҳолларда суд процессининг бошқа иштирокчиларига хабарнома юборилади.

96-модда. Ҳал қилув қарорининг қонуний ва асослилигини текшириш тўғрисидаги аризани ҳамда ҳал қилув қарорига протестни кўриб чиқиш муддатлари

Ҳал қилув қарорининг қонуний ва асослилигини текшириш тўғрисидаги ариза ҳамда ҳал қилув қарорига протест — бир ойдан кечиктирмай;

Олий хўжалик судида қабул қилинган ҳал қилув қарорлари бўйича ариза ёки протест келиб тушган кундан бошлаб;

Қорақалпоғистон Республикаси ва вилоятлар хўжалик судларида қабул қилинган ҳал қилув қарорлари бўйича — иш келиб тушган кундан бошлаб кўриб чиқилади.

97-модда. Ҳал қилув қарорининг қонуний ва асослилигини текшириш бўйича хўжалик судининг ваколатлари

Хўжалик суди ҳал қилув қарорининг қонуний ва асослилигини текшириш натижалари бўйича:

ҳал қилув қарорини ўзгаришсиз қолдиришга;

ҳал қилув қарорини ўзгартиришга;

ҳал қилув қарорини бекор қилиш ва янги қарор қабул қилишга;

ҳал қилув қарорини бекор қилиш ва ишни янгитдан кўриб чиқиш учун топширишга;

ҳал қилув қарорини бекор қилиш ва иш юргазишни тугатишга;

ҳал қилув қарорини бекор қилиш ва даъвони кўриб чиқмай қолдиришга ҳақлидир.

Ҳал қилув қарори аризада ёки протестда баён этилган далиллардан қатъи назар тўла ҳажмда текширилади.

Хўжалик суди ҳал қилув қарорининг қонуний ва асослилигини текшириш чоғида биринчи босқич судда низони ҳал этишда хўжалик судига бериладиган ҳуқуқлардан фойдаланади.

98-модда. Ҳал қилув қарорини ўзгартириш ёки бекор қилиш асослари

Қуйидагилар ҳал қилув қарорини ўзгартириш ёки бекор қилиш асослари ҳисобланади:

1) иш учун аҳамият касб этадиган ҳолатларнинг тўла-тўкис аниқланмаганлиги;

2) иш учун аҳамият касб этадиган ва хўжалик суди аниқланган деб ҳисоблаётган ҳолатларнинг исботланмаганлиги;

3) ҳал қилув қарорида баён этилган хулосаларнинг иш ҳолатларига номувофиқлиги;

4) моддий ёки процессуал ҳуқуқ нормаларининг бузилганлиги ёхуд нотўғри қўлланилганлиги.

Процессуал ҳуқуқ нормаларининг бузилганлиги ёки нотўғри қўлланилганлиги, башарти бундан бузилиш нотўғри қарор қабул қилинишига олиб келган ёхуд олиб келиши мумкин бўлган тақдирда, қарорнинг ўзгартирилиши ёки бекор қилиниши учун асос бўлади.

99-модда. Қарорнинг қабул қилиниши

Ҳал қилув қарорининг қонуний ва асослилигини текшириш натижалари юзасидан далил-исботли қарор қабул қилинади ҳамда бу қарор қабул қилинган ҳал қилув қарорларининг қонуний ва асослилигини текшириш бўйича судлов ҳайъатининг судьялари томонидан, ҳайъат бўлмаган жойларда эса хўжалик судининг раиси ёки унинг ўринбосари томонидан имзоланади.

Қарорда қуйидагилар кўрсатилади:

1) хўжалик судининг номи, ишнинг тартиб рақами ва қарор қабул қилинган сана, томонларнинг номи, ариза берган томоннинг номи, протест киритган прокурор, ҳал қилув қарорини қабул қилган хўжалик судининг таркиби ҳамда хўжалик судида тушунтириш берган шахслар ва уларнинг мансаблари;

2) ҳал қилув қарорини қабул қилган хўжалик судининг номи, ишнинг тартиб рақами, қарор қабул қилинган сана, ҳал қилув қарорини қабул қилган судьяларнинг фамилиялари;

3) қабул қилинган ҳал қилув қарори моҳиятининг қисқача баёни;

4) ҳал қилув қарорининг қонуний ва асослилигини текшириш тўғрисидаги масала ўртага қўйилишининг асослари, ариза ёки протестга билдирилган фикрда баён этилган далиллар;

5) қарор қабул қилинишига олиб келган сабаблар — бунда қонун ҳужжатларига ва иш материалларига таянилиши лозим;

6) ариза ёки протестни қараб чиқиш натижалари юзасидан хулосалар;

7) ҳал қилув қарорини бекор қилиш ва ишни янгитдан кўриб чиқиш учун бериш чоғида томонлар ва хўжалик суди бажариши лозим бўлган ҳаракатлар.

100-модда. Қарордаги кўрсатмаларнинг мажбурийлиги

Қарордаги кўрсатмалар иш янгидан кўриб чиқилаётган пайтда, хўжалик суди учун мажбурийдир. Қарор бирон-бир далил-исботнинг ишончлилиги ёхуд ишончли эмаслиги тўғрисидаги, бир далил-асоснинг бошқасидан устунлиги ҳақидаги кўрсатмаларни, шунингдек хўжалик низоси янгитдан ҳал этилаётганда қандай қарор қабул қилиниши лозимлигини ўз ичига олиши мумкин эмас.

101-модда. Қарорларни тарқатиш

Қарорлар томонларга, ишда қатнашган прокурорга қабул қилинган кундан бошлаб беш кунлик муддатда тарқатилади.

102-модда. Ажримларнинг қонуний ва асослилигини текшириш

Ажримларнинг қонуний ва асослилиги ушбу Кодексда назарда тутилган ҳолларда текширилади.

XII БОБ. ҲАЛ ҚИЛУВ ҚАРОРЛАРИНИНГ НАЗОРАТ ТАРТИБИДА ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ОЛИЙ ХЎЖАЛИК СУДИНИНГ ПЛЕНУМИ ТОМОНИДАН КЎРИБ ЧИҚИЛИШИ

103-модда. Ўзбекистон Республикаси Олий хўжалик судининг Пленумига ҳал қилув қарорини назорат тартибида кўриб чиқиш хусусида мурожаат қилиш ҳуқуқи

Олий хўжалик судининг Раиси, Бош прокурор низолар юзасидан Олий хўжалик суди томонидан қабул қилинган қарорга нисбатан протест киритишга ҳақлидирлар.

Протест ҳал қилув қарори Ўзбекистон Республикаси, Қорақалпоғистон Республикасининг қонун ҳужжатларига зид бўлган ёки бошқа давлатларнинг манфаатлари бузилган тақдирда унинг қонуний ва асослилиги мазкур Кодексда белгиланган тартибда текширилгандан сўнг киритилади.

104-модда. Протестни Ўзбекистон Республикаси Олий хўжалик суди Пленуми томонидан кўриб чиқиш тартиби

Олий хўжалик судининг Пленуми протестни кўриб чиқиш чоғида Олий хўжалик судининг ҳал қилув қарори қонуний ва асослилигини текширувчи ҳайъати раиси ёки аъзоси (судья)нинг иш ҳолатлари ҳамда протест асослари тўғрисидаги маърузасини тинглайди.

Зарур ҳолларда тушунтириш бериш учун Пленум мажлисига томонларнинг вакиллари таклиф этилади. Бундай ҳолларда Пленум мажлиси тўғрисидаги хабарнома ва протест нусхаси томонларга юборилади.

105-модда. Олий хўжалик суди Пленумининг қарор қабул қилиш тартиби

Протест муҳокама қилинганидан сўнг ушбу Кодексда белгиланган тартибда қарор қабул қилинади.

Низони ҳал этишда, ҳал қилув қарорининг қонуний ва асослилигини текширишда қатнашган судья овоз беришда қатнашишга ҳақли эмас.

Пленумнинг қарори қабул қилиниши биланоқ кучга киради ҳамда мазкур Кодекснинг XIV бобида белгиланган тартибда ижро этилади.

XIII БОБ. ЯНГИТДАН ОЧИЛГАН ҲОЛАТЛАРГА КЎРА ХЎЖАЛИК СУДИНИНГ ҲАЛ ҚИЛУВ ҚАРОРЛАРИНИ ҚАЙТА КЎРИБ ЧИҚИШ

106-модда. Қайта кўриб чиқиш асослари

Хўжалик суди ўзи қабул қилган ҳал қилув қарорини иш учун муҳим аҳамият касб этадиган ҳамда аризачига маълум бўлмаган ва маълум бўла олмайдиган янгитдан очилган ҳолатларга биноан қайта кўриб чиқиши мумкин.

107-модда. Ариза бериш тартиби ва муддати

Янгитдан очилган ҳолатларга кўра қарорни қайта кўриб чиқиш тўғрисидаги ариза қарорнинг қайта кўриб чиқилиши учун асос бўлиб хизмат қиладиган ҳолатлар аниқланган кундан бошлаб бир ойдан кечиктирмай берилиши мумкин.

Аризачи бошқа томонга аризанинг ва унга илова қилинган ҳужжатларнинг нусхасини юбориши шарт.

Аризага бошқа томонга аризанинг нусхаси юборилганлигини тасдиқловчи ҳужжатлар илова қилинади.

Ариза белгиланган муддат тугаганидан сўнг берилган тақдирда ёки аризанинг ва унга илова қилинган ҳужжатларнинг нусхаси бошқа томонга юборилганлигининг далил-исботлари тақдим этилмаган тақдирда у кўриб чиқиш учун қабул қилинмайди ҳамда аризачига қайтарилади.

108-модда. Ҳал қилув қарорини қайта кўриб чиқиш

Кўриб чиқилаётган ҳал қилув қарорини қабул қилган тегишли судлов ҳайъатининг судьяси (судьялари), ҳайъат бўлмаган жойда ҳал қилув қарорини қабул қилган судья ҳал қилув қарорини қайтадан кўриб чиқади.

Янгитдан очилган ҳолатларга кўра ҳал қилув қарорини қайта кўриб чиқиш мазкур Кодекснинг тегишли равишда X, XI ва XII бобларида белгиланган тартибда амалга оширилади.

Янгитдан очилган ҳолатларга кўра ҳал қилув қарорини қайта кўриб чиқиш хусусидаги ариза келиб тушган тақдирда хўжалик суди, башарти биринчи галдаги ҳал қилув қарори ижро этилмаган бўлса, ҳал қилув қарорининг қайта кўриб чиқилиши ниҳоясига етгунча ҳал қилув қарорининг ижросини тўхтатиб туришга ҳақлидир.

Янгитдан очилган ҳолатларга кўра қабул қилинган ҳал қилув қарори мазкур Кодекснинг XI ва XII бобларида белгиланган тартибда текширилиши мумкин.

XIV БОБ. ҚАРОРЛАРНИНГ ИЖРО ЭТИЛИШИ

109-модда. Хўжалик судининг буйруғи ва унинг ижро этиш учун юборилиши

Хўжалик судининг қарори хўжалик суди берадиган буйруққа асосан Ўзбекистон Республикасининг қонун ҳужжатларига мувофиқ ижро этилади. Буйруқ ижро ҳужжати ҳисобланади ва қарор билан биргаликда юборилади.

Пул маблағларини ундиришга оид буйруқ уни ундирувчи шахсга топширилади ёки буюртма ёхуд қимматли хат билан унга юборилади. Маблағлар бюджет фойдасига ундирилаётганида буйруқ солиқ органига юборилади ҳамда белгиланган тартибда банк муассасаси орқали ижро этилади. Қолган буйруқлар суд ижрочилари томонидан бажарилади.

Биринчи галдаги ва қарши даъволар тўла ёки қисман қондирилган тақдирда ундириш хусусидаги буйруқлар ҳар бир даъво бўйича алоҳида берилади.

110-модда. Буйруқнинг мазмуни

Хўжалик судининг буйруғида:

1) буйруқ берилишига асос бўлган ишнинг тартиб рақами, қарор қабул қилинган кун, буйруқ берилган кун ва унинг амал қиладиган муддати;

2) ҳал қилув қарорининг хулоса қисми кўрсатилиши лозим.

Агар ҳал қилув қарорини қабул қилишда ижрони кечиктириш ёки бу муддатни чўзиш белгиланса, буйруқда у амал қиладиган муддатнинг бориши қайси пайтдан бошланиши кўрсатилади.

Суд ижрочиси томонидан ижро этилиши лозим бўлган ёки солиқ идорасига юбориладиган буйруқда қарздорнинг манзилгоҳи ҳам кўрсатилади.

Буйруқ судья томонидан имзоланади ва буйруқ чиқарган хўжалик судининг муҳри билан тасдиқланади.

111-модда. Ижро этилиши учун буйруқни тақдим қилиш муддати

Буйруқ ундирувчи шахсга ижро этиш учун ҳал қилув қарори қабул қилинган ёхуд қарорнинг ижроси кечиктирилган ёки чўзилган тақдирда белгиланган муддат тугаган кундан бошлаб ёинки буйруқни ижро этиш учун тақдим қилишнинг ўтказиб юборилган муддатини қайта тиклаш ҳақида ажрим чиқарилган кундан бошлаб уч ойдан кечиктирмай тақдим этилиши мумкин. Ҳал қилув қарорининг ижроси тўхтатиб қўйилган давр ушбу муддатга кирмайди.

Банк муассасаси ёки суд ижрочиси томонидан буйруқни ижро этиш имкони бўлмаган ва буйруқ шу муносабат билан ижро этилмай қайтарилган тақдирда ижро этилиши учун буйруқни тақдим этишнинг янги уч ойлик муддати у қайтарилган кундан бошлаб ҳисобланади.

Ҳал қилув қарорини ижро этиш муддати ижро этилиши учун буйруқ тақдим қилиниши билан тўхтатилади.

112-модда. Қарорни ижро этмаганлик учун жавобгарлик

Ижро учун буйруқ тақдим этилган орган пул маблағларини ундириш тўғрисидаги хўжалик судининг қарорини ижро этмаганлиги учун хўжалик суди томонининг аризасига ёки ўз ташаббусига кўра унга ундириладиган маблағнинг 50 фоизигача миқдорида жарима солади. Жарима Республика бюджети фойдасига ундирилади.

Жарима солинганлиги тўғрисида ажрим чиқарилади. Жарима солинган орган ажримнинг қонуний ва асослилигини текшириш хусусида ариза билан мурожаат қилишга ҳақлидир.

Ҳал қилув қарорини ижро этиши шарт бўлган мансабдор шахс хўжалик судининг қарорини ижро этмаганлиги учун қонунда умумий суд қарорини ижро қилмаганлик учун белгиланган тарзда жавобгар бўлади.

113-модда. Буйруқнинг дубликатини бериш

Буйруқ йўқотиб қўйилган тақдирда хўжалик суди, башарти ундириб олувчи шахс ижро этилиши учун буйруқни тақдим қилишнинг белгиланган муддати тугагунга қадар бу ҳақда ариза билан мурожаат қилган бўлса, унинг дубликатини бериши мумкин. Буйруқнинг дубликати берилганлиги тўғрисида ажрим чиқарилади.

Буйруқнинг дубликатини бериш хусусидаги аризага буйруқ йўқотиб қўйилганлиги тўғрисида банк муассасаси, суд ижрочиси, алоқа органи берган маълумотнома ёхуд ташкилотнинг буйруқ йўқотилганлиги ва ижро этилиши учун тақдим қилинмаганлиги ҳақидаги маълумотномаси илова қилиниши лозим.

Ташкилотнинг маълумотномасини ташкилот раҳбари ёки раҳбарнинг ўринбосари ва бош (катта) бухгалтери имзолайди.

114-модда. Ҳал қилув қарорининг ижросини кечиктириш ёки чўзиш, қарорни ижро этиш усулини ҳамда тартибини ўзгартириш

Хўжалик суди томоннинг аризасига кўра ёки ўз ташаббуси билан ижро этилиши учун буйруқни тақдим қилишнинг белгиланган муддати тугагунига қадар ҳал қилув қарорининг ижросини кечиктиришга ёки чўзишга, уни ижро қилиш усулини ва тартибини ўзгартиришга ҳақлидир.

Ҳал қилув қарорининг ижроси кечиктирилган ёки чўзилган тақдирда хўжалик суди қарор мазкур Кодекснинг IX бобида назарда тутилган тартибда ижро этилишини таъминлаш чораларини кўриши мумкин.

Ҳал қилув қарори ижросининг кечиктирилганлиги ёки чўзилганлиги, уни ижро этиш усули ва тартиби ўзгартирилганлиги ёхуд аризани қондириш рад қилинганлиги тўғрисида ажрим чиқарилади. Томон ушбу ажримнинг қонуний ва асослилигини текшириш хусусида ариза билан мурожаат қилишга ҳақлидир. Зарур ҳолларда ажрим қарздор турган жойдаги банк муассасасига жўнатилади.

115-модда. Ҳал қилув қарори ижросидаги бурилиш, ҳал қилув қарори асосида ундиришнинг тўхтатилиши

Агар ижро этилган ҳал қилув қарори ўзгартирилиб ёки бекор қилиниб, даъвони тўла ёки қисман рад қилиш тўғрисида янги қарор қабул қилинган ёхуд иш юзасидан ижро тўхтатилган ёинки даъво қараб чиқилмай қолдирилган бўлса, томонга ҳал қилув қарорининг ўзгартирилган ёки бекор қилинган тегишли қисмига биноан бошқа томон фойдасига ундан ундирилган барча нарсалар қайтарилади.

Ундирилган пул маблағларини, мол-мулкни ёки унинг қимматини қайтариш хусусида хўжалик суди ташкилотнинг аризасига биноан буйруқ беради. Аризага илгари қабул қилинган ҳал қилув қарорининг ижро этилганлигини тасдиқловчи ҳужжат илова қилинади.

Агар ижро этилмаган ҳал қилув қарори ўзгартирилиб ёки бекор қилиниб, даъвони тўла ёхуд қисман рад этиш ҳақида янги ҳал қилув қарори қабул қилинган ёхуд иш юзасидан ижро тўхтатилган ёинки даъво қараб чиқилмай қолдирилган бўлса, хўжалик суди тегишли қисми ўзгартирилган ёки бекор қилинган ҳал қилув қарори бўйича ундиришни тўла ёхуд қисман тўхтатиш хусусида ҳал қилув қарори қабул қилади.

ЗАНГОРИ ЭКРАНДА

ДУШАНБА
27 ДЕКАБРЬ

ЎЗТВ I

17.55 Кўрсатувлар тартиби. 18.00 "Бугун". Ахборот кўрсатуви. 18.10 "Ёғоч ўймакорлиги". Телефильм. 18.20 "Бахтиёр". Фильм-концерт. 18.55 Эълонлар. 19.00 "Ўзбекистон" ахбороти (рус тилида). 19.20 Эълонлар. 19.25 "Шаҳар бедарвоза эмас". 20.10 Оқшом эртаклари. 20.25 Эълонлар. 20.30 "Ўзбекистон" ахбороти. 21.00 Ўзбекистон Республикаси Олий Кенгашининг XIV сессиясси олдидан. 21.40 "Ўзбекистон куйлагай". 1-қисм.

22.15 Бир асар тарихи. Муҳаммад Али. "Сарбадорлар". 23.20 Эртанги кўрсатувлар тартиби.

ЎзТВ II

19.00 "Ўзбекистон" ахбороти (рус тилида). 19.20 "Бир лаҳза тўхтанг...". Фильм-концерт. 20.00 "Лаҳза". Хабарлар. 20.20 "Билиб қўйган яхши". 20.40 "Ёнғиндан сақланинг". 21.00 "Лаҳза". Хабарлар.

"ОРБИТА IV"

5.55, 15.20, 18.20, 21.20 — Кўрсатувлар тартиби. 6.00 "Якшанба". Ахборот-публистик кўрсатуви.

6.45 "Тонг". 9.20 Янгиликлар. 9.20 Мультфильм. 9.30 "Турмуш икир-чикирлари". Бадиий телесериал премьераси. 29-серия. 10.00 "Мавзу". 10.40 "Гардемаринлар, олға!" Тўрт серияли телевизион бадиий фильм. 1-серия. 12.00 Янгиликлар.

***

15.00 Янгиликлар (сурдо таржимаси билан). 15.25 "Телемикст". 16.10 "Мусиқий башорат". Кўп серияли телефильм премьераси. 7-серия. 16.40 Болалар ва ўсмирлар учун телекўрсатувлар IV халқаро фестивалида соврин олган кўрсатувлар. "Майин қор ёғарди" (Вятка). 17.20 "Иқболи кулганда". 18.00 Янгиликлар (сурдо таржимаси билан). 18.25 "Палитра". 18.55 "Ҳужжатлар ва тақдирлар". 19.10 "Гол". 19.40 "Ҳафтанинг акс-садоси". 20.10 "Қандай бой бўлиш мумкин!". Телевикторина. 20.40 Хайрли тун, кичкинтойлар! 21.00 Янгиликлар. 21.25 "Турмуш икир-чикирлари". Бадиий телесериал премьераси. 29-серия. 21.55 "Спорт уик-энди".

"Янги студия таништиради:

22.10 "Монтаж". 23.10 "Қинғир-қийшиқ эфир". 23.35 "TV — X". 00.35 "Видеоасс". 01.05 "Мен". Танаффус пайтида (24.00) Янгиликлар.

"ДУБЛЬ IV"
РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

8.30 Ишбилармон кишилар даври. 9.00 "Россияда бизнес". 9.30 Тонгги концерт. 9.45 "К-2" таништиради, "Абзац". 10.40 "Ҳайвонот оламида". 11.40 Хонаки экран. "Нофелет қаерда?" Бадиий фильм. 13.00 Арбат уйи Андре Белов тақдирида. 13.30 "Деҳқонларга таалуқли масала". 13.55 "Ҳамла". Кўп серияли телевизион бадиий фильм премьераси. 1-серия (Канада). 14.55 "Телегазета". 15.00 "Ф. Федоровский". Ҳужжатли фильм. 15.20 "Пилигрим". Россия саёҳатлар бюроси. 16.05 Болалар учун янгиликлар. 16.20 "Рост" студияси. 16.55 "Қутқариш хизмати 911". 17.50 Спорт кўрсатуви.

*

18.00 — 20.30
ТУРКИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

*

РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

20.30 "Хроно". Авто ва мотоспорт оламида. 21.00 Душанба куни детектив. "Жонни Уэйверлининг саргузашти". Бадиий фильм. "Эркюль Пуаро" сериалидан.

*

22.00 Туркия телевидениеси. Хабарлар.

*

22.20 "Юлдузлар билан суҳбатда". 22.25 Ҳақиқат онлари. 23.25 "Экзотика". 00.25 Қўғирчоқлар концерти.

СЕШАНБА
28 ДЕКАБРЬ

ЎзТВ I

6.30—9.00 "Ассалом, Ўзбекистон!". Тонгги дам олиш кўрсатуви.

*

9.00 "Мутлоқ устунлик билан". Болалар учун фильм. 10.10 "Оламни асранг". 10.50 "Ўлкамизда қиш". Кино программа.

***

17.55 Кўрсатувлар тартиби. 18.00 "Бугун". Ахборот кўрсатуви. 18.10 "Кичкинтой" студияси. "Доно бобо даврасида". 18.40 "Осойишталик посбонлари". 18.55 Эълонлар. 19.00 "Ўзбекистон" ахбороти (рус тилида). 19.20 Эълонлар. 19.25 "Хотира". Ўзбекистон халқ артисти Назира Алиева. 20.00 "Чимёнда бир кун". Телефильм. 20.10 Оқшом эртаклари. 20.25 Эълонлар. 20.30 "Ўзбекистон" ахбороти. 21.00 Ўзбекистон Республикаси Олий Кенгашининг XIV сессиясида. 23.00 "Ўзбекистон куйлагай". 2-қисм. 23.35 "Ёшлик" студияси кўрсатади. "Зиё". 00.40 Эртанги кўрсатувлар тартиби.

ЎзТВ II

19.00 "Ўзбекистон" ахбороти (рус тилида). 19.20 "Уолт Дисней таништиради...". Мультфильмлар тўплами. 20.10 "Илҳом". Тошкент хореография билим юрти ўқувчиларининг чиқиши. 20.55 "Алоқалар ва шартномалар".

"ОМАД" таништиради:

21.25 Эълонлар. "Кинонигоҳ".

"ОРБИТА IV"

5.55, 15.20, 18.20, 21.20 — Кўрсатувлар тартиби. 6.00 Янгиликлар. 6.35 Эрталабки гимнастика. 6.45 "Тонг". 9.00 Янгиликлар. 9.20 "Тинганг, томоша қилинг...". 9.40 "Оддий Мария". Кўп серияли телевизион бадиий фильм премьераси. 10.30 Рус халқ қўшиқларини А. Литвиненко куйлайди. 10.40 "Гардемаринлар, олға!". Тўрт серияли телевизион бадиий фильм. 1 ва 2-сериялар. 11.50 "Матбуот-экспресс". 12.00 Янгиликлар. 12.30 "Эдемга қайтиш". Кўп серияли телевизион бадиий фильм. 20-серия.

***

15.00 Янгиликлар (сурдо таржимаси билан). 15.25 "Ишбилармонлар хабарномаси". 15.40 "Конверсия ва бозор". 16.10 "Ён дафтар". 16.15 "Иш". 16.25 Мультфильм. 16.40 Болалар ва ўсмирлар учун телекўрсатувлар IV халқаро фестивалида соврин олган кўрсатувлар. "Навбатма-навбат" (Жанубий Сахалинск). 17.05 "Стартинейджер". 17.50 "Технодром". 18.00 Янгиликлар (сурдо таржимаси билан). 18.25 "Ашгабат: 1993 йил декабри". 18.55 "Ҳужжатлар ва тақдирлар". 19.05 "Оддий Мария". Кўп серияли телевизион бадиий фильм премьераси. 19.55 "Мавзу". 20.40 Хайрли тун, кичкинтойлар!

21.00 Янгиликлар. 21.25 Эстрада концерти. 21.40 "НИКА" ёғдуси". Профессионал кинематографлар совринларини тантанали топшириш маросими. Танаффус пайтида (24.00) — Янгиликлар. 01.20 "Матбуот-экспресс".

*

"ДУБЛЬ IV"
РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

8.30 "Ишбилармон кишилар даври. 9.00 "Ҳақиқат онлари".

***

12.00 "Кечки салон" саҳифаларида. 13.30 "Деҳқонларга таалуқли масала". 13.55 "Ҳамла". Кўп серияли тевизион бадиий фильм премьераси. 2-серия. 14.55 "Янгроқ овозлар". Концерт. 15.25 "Рязань томошалари" фестивалида. "Дангаса Иван ҳақида эртак". Санкт-Петербург қўғирчоқ театрининг спектакли. 16.35 "Телегазета". 16.40 Болалар учун янгиликлар. 16.55 "Трансросэфир". 17.45 Эфирда — "Кинотавр".

*

18.00—20.30
ТУРКИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

*

РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

20.30 "Қисқаси". 21.00 Хонаки экран. "Санта-Барбара". Кўп серияли бадиий телефильм премьераси. 260-серия. 21.50 Спорт кўрсатуви.

*

22.00 Туркия телевидениеси. Хабарлар.

*

22.20 "Юлдузлар билан суҳбатда". 22.25 "Петербург мазахўраги". Кишки воқеа. 22.55 "Ксюша ҳузурида". 23.25 Криминал хабарлар экрани. 23.35 "Осойишта уй".

ЧОРШАНБА
29 ДЕКАБРЬ

ЎзТВ I

6.30 — 9.00 "Ассалом, Ўзбекистон!". Тонгги дам олиш кўрсатуви.

*

9.00 Республика газеталарининг шарҳи.

9.10 "Ўравканинг саргузаштлари". Бадиий фильм. 10.15 "Спорт йилномаси". 10.45 "Уорлднет" телекомпаниясининг янгиликлари (АҚШ).

***

17.55 Кўрсатувлар тартиби. 18.00 "Бугун". Ахборот кўрсатуви. 18.10 "Тилга эътибор". 18.40 "Йилланиш йўлида". 18.55 Эълонлар. 19.00 "Ўзбекистон" ахбороти (рус тилида). 19.20 Эълонлар. 19.25 "Гўзалликдан яралган олам...". Бадиий-публицистик кўрсатув. 20.10 Оқшом эртаклари. 20.25 Эълонлар. 20.30 "Ўзбекистон" ахбороти. 21.00 Ўзбекистон Республикаси Олий Кенгашининг XIV сессиясида. 22.00 Республика қишлоқ хўжалиги ходимларига бағишланган кўрсатув ва концерт. 24.00 Эртанги кўрсатувлар тартиби.

ЎзТВ II

19.00 "Ўзбекистон ахбороти" (рус тилида). 19.20 "Кичик саёҳат". 20.00 Шарқ лирикаси. Бобур. 20.20 "02" тўлқинида". 20.40 "Сенинг тақдиринг учун". Бадиий фильм.

"ОРБИТА IV"

5.55, 15.20, 18.20, 21.20, 00.35 — Кўрсатувлар тартиби. 6.00 Янгиликлар. 6.35 Эрталабки гимнастика. 6.45 "Тонг". 9.00 Янгиликлар. 9.20 "Ҳакка". 9.40 "Оддий Мария". Кўп серияли телевизион бадиий фильм премьераси. 10.30 В. Третьяков чалади (скрипка). 10.45 "Гардемаринлар, олға!". Тўрт серияли телевизион бадиий фильм. 3-серия. 11.50 "Матбуот-экспресс". 12.00 Янгиликлар. 12.20 "Эдемга қайтиш". Кўп серияли телевизион бадиий фильм. 21-серия.

***

15.00 Янгиликлар (сурдо таржимаси билан). 15.25 "Телемикст". 16.10 "Ён дафтар". 16.15 "Адам Смит бойлиги дунёси". 16.40 "Время 4".

17.20 "700 клуби". 17.50 "Мулкдор алифбоси". 18.00 Янгиликлар (сурдо таржимаси билан). 18.25 Эфирда — Давлатлараро "Мир" телерадиокомпанияси. МДҲ давлатлари раҳбарлари Ашгабат учрашувининг якунлари. 18.50 "Ҳужжатлар ва тақдирлар". 19.05 "Оддий Мария". Кўп серияли телевизион бадиий фильм премьераси. 19.55 "Ростислав Пляттнинг бахтли тақдири". В. Вульф ҳикоя қилади. 20.40 Хайрли тун, кичкинтойлар!

21.00 Янгиликлар. 21.25 "Твин Пикс". Кўп серияли телевизион бадиий фильм премьераси. 17-серия. 22.20 "Матбуот-экспресс". 22.30 "Эфирда мусиқа". 24.00 Янгиликлар. 00.40 "Дунёдаги шаҳарларнинг тунги ҳаёти". Истамбул. 01.05 "MTV".

"ДУБЛЬ IV"
РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

8.30 Ишбилармон кишилар даври. 9.00 "Параллеллар". 9.15 Маза, таътиллар. "Аёз бобо". Бадиий фильм. 10.35 Қалбда хотиралар янграйди. 11.20 "Сўнаётган юлдузми?". 11.50 Хонаки экран "Санта-Барбара". Кўп серияли бадиий телефильм. 260-серия. 12.40 "Трансросэфир". 13.25 "Бизнес: янги номлар". 13.40 "Деҳқонларга таалуқли масала". 14.05 "Ҳамла". Кўп серияли телевизион бадиий фильм премьераси. 3-серия. 15.05 "Оилавий учрашувлар". 15.40 "Мусиқа йирик планда". П. Коган раҳбарлигидаги академик симфоник оркестрининг 50 йиллигига. 16.40 "Рост" студияси. 17.10 "Лўлиларга хайриҳоҳ киши". 17.55 Спорт кўрсатуви.

*

18.00—20.15
ТУРКИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

*

РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

20.15 Хонаки экран. "Санта-Барбара". Кўп серияли бадиий телефильм премьераси. 261-серия. 21.10 "Усталар". Э. Рязанов.

*

22.00 Туркия телевидениеси. Хабарлар.

*

22.20 "Юлдузлар билан суҳбатда". 22.25 Янги йил кириб келаяпти. "Тақдир ҳазили, ёки Қушдек енгил бўлинг". Бадиий фильм. 1 ва 2-сериялар.

ПАЙШАНБА
30 ДЕКАБРЬ

ЎзТВ I

6.30—9.00 "Ассалом, Ўзбекистон!". Тонгги дам олиш кўрсатуви.

*

9.00 "Бинафшаранг шар". Бадиий фильм. 10.15 М. Халил. "Сирли най". Республика қўғирчоқ театрининг спектакли. 11.15 "Уорлднет" телекомпаниясининг янгиликлари (АҚШ). 11.30 "Ёшлик" студияси. "Янги йил арафасида".

***

17.55 Кўрсатувлар тартиби. 18.00 "Бугун". Ахборот кўрсатуви. 18.10 "Ғазалхон ёшлигим". 18.55 Эълонлар. 19.00 "Ўзбекистон" ахбороти (рус тилида). 19.20 Эълонлар. 19.25 Йилнинг муҳим халқаро воқеалари. 20.00 "Менга етиб ол, шамол". Манзарали фильм. 20.10 Оқшом эртаклари. 20.25 Эълонлар. 20.30 "Ўзбекистон" ахбороти. 21.00 "Рақснинг сеҳрли олами". Ўзбекистон халқ артисти Малика Аҳмедова. 21.40 "Ҳилол" студияси намойиш этади. "ТИЛСИМ". 22.50 Эртанги кўрсатувлар тартиби.

ЎзТВ II

19.00 "Ўзбекистон" ахбороти (рус тилида). 19.20 Болалар учун. "Табассум". 20.20 Тошкент оқшомлари. Янги йил дастури.

"ОМАД" таништиради:

22.50 Эълонлар "Кинонигоҳ".

"ОРБИТА IV"

5.55, 15.20, 18.20, 21.20, 00.35 — Кўрсатувлар тартиби. 6.00 Янгиликлар. 6.35 Эрталабки гимнастика. 6.45 "Тонг". 9.00 Янгиликлар. 9.20 "Домисолька". 9.40 "Оддий Мария". Кўп серияли телевизион бадиий фильм премьераси. 10.30 "Янги номлар". Концерт. 10.35 "Гардемаринлар, олға!". Тўрт серияли телевизион бадиий фильм. 4-серия. 11.50 "Матбуот-экспресс". 12.00 Янгиликлар. 12.20 "Эдемга қайтиш". Кўп серияли телевизион бадиий фильм. 22-серия.

Мактаб ўқувчиларининг таътил кунларида

14.25 "Брейн-ринг". Ўсмирлар турнири.

15.00 Янгиликлар (сурдо таржимаси билан). 15.25 "Телемикст". 16.10 "Ён дафтар". 16.15 "Манзилимиз — Янги Россия". 16.45 "50х50" телетомошаси. 18.00 Янгиликлар (сурдо таржимаси билан). 18.25 "...16 ёшгача ва ундан катталар". 19.10 "Оддий Мария". Кўп серияли телевизион бадиий фильм премьераси. 20.00 "Рус олами". 20.40 Хайрли тун, кичкинтойлар! 21.00 Янгиликлар. 21.25 "Твин Пикс". Кўп серияли телевизион бадиий фильм премьераси. 18-серия. 22.20 "Матбуот-экспресс". 22.30 Россия фольклори юлдузлари. 24.00 Янгиликлар. 00.40 Париж-Дакар-Париж автораллиси.

"ДУБЛЬ IV"
РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

8.30 Ишбилармон кишилар даври. 9.00 "Кетдик". 9.10 Россия телевизион театри. Дж. Д. Сэлинджер. "Ношуд". 10.15 "Оқ қарға". 11.00 "Рост". студияси. 12.55 Хонаки экран. "Санта-Барбара". Кўп серияли бадиий телефильм. 261-серия. 13.45 "Деҳқонларга таалуқли масала". 14.10 "Дунё аёллари". Кўп серияли ҳужжатли фильм премьераси. 6-серия. 14.40 "Телегазета". 14.45 Ишдан бўш пайтингизда. "Иш устасидан қўрқади". 15.00 "Ҳамла". Кўп серияли телевизион бадиий фильм премьераси. 4-серия. 16.00 "Трансросэфир". 16.45 Болалар учун янгиликлар. 17.00 Мульти-пульти. 17.10 "М-трест". 17.25 "Терминал".

*

18.00—20.00
ТУРКИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

*

РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

20.00 "Мен — йўлбошчиман". 20.20 Хонаки экран. "Санта-Барбара". Кўп серияли бадиий телефильм премьераси. 262-серия. 21.10 "Маски-шоу". 21.45 Катталар учун мультфильм.

*

22.00 Туркия телевидениеси. Хабарлар.

*

22.20 "Юлдузлар билан суҳбатда". 22.25 Спорт кўрсатуви. 22.30 Янги йил концерти. Санкт-Петербургдан кўрсатилади. 23.25 "Кунсткамера". 00.10 "Арт-обстрел".

ЖУМА
31 ДЕКАБРЬ

ЎзТВ I

6.30-9.00 "Ассалом, Ўзбекистон!". Тонгги дам олиш кўрсатуви.

*

9.00 "Мусиқий чойхона". 10.10 Болалар учун фильм. "Париларнинг кузги совғаси". 11.25 "Ёшлик базми". 12.55 "Ғаройиб бола". Кинокомедия.

***

17.55 Кўрсатувлар тартиби. 18.00 "Бугун". Ахборот кўрсатуви. 18.10 "Наштар". Ҳажвий киножурнал. 18.20 "Янги йил эртаги". Болалар учун кўрсатув. 19.00 "Йилнома" (рус тилида). 19.40 "Мушоира". Адабий кўрсатув. 20.15 Оқшом эртаклари. 20.30 "Йилнома". 21.40 Телевизион миниатюралар театри. 22.20 "Янги йил нашидаси". Мусиқий дастур. 1-қисм. 23.50 ЯНГИ ЙИЛ ТАБРИГИ. 00.05 "Янги йил нашидаси". Мусиқий дастур. 2-қисм. 02.05 "Афандининг беш хотини". Телевизион бадиий фильм. 1 ва 2-сериялар. 03.35 Чет эл эстрадаси концерти.

ЎзТВ II

19.00 "Йилнома" (рус тилида). 19.40 "Айтгандек". Ҳажвий кўрсатув. 20.10 "ШНО". Қисқа метражли телевизион бадиий фильм. 20.30 "Йилнома". 21.40 Телевизион миниатюралар театри. 22.20 "Янги йил нашидаси". Мусиқий дастур. 1-қисм. 23.50 ЯНГИ ЙИЛ ТАБРИГИ. 00.05 "Янги йил нашидаси". Мусиқий дастур. 2-қисм. 02.05 "Афандининг беш хотини". Телевизион бадиий фильм. 1 ва 2-сериялар. 03.35 Чет эл эстрадаси концерти.

"ОРБИТА IV"

5.55, 15.20, 18.20, 21.20 —

Кўрсатувлар тартиби. 6.00 Янгиликлар. 6.35 Эрталабки гимнастика. 6.45 "Тонг". 9.00 Янгиликлар. 9.20 Мультфильм. 9.30 "Нима? Қаерда? Қачон?". 10.50 "Сеҳргарликми ёки Синема...". 11.10 "Рус олами". 11.50 "Матбуот-экспресс". 12.00 Янгиликлар.

Мактаб ўқувчиларнинг таътил кунларида

12.20 Эртак ҳузурида меҳмонда. "Қормалика". 13.55 Болалар ва ўсмирлар учун телекўрсатувлар IV халқаро фестивалида соврин олган кўрсатувлар. "Бизнинг шаҳар Смехоград (Самара). 14.25 "Брейн-ринг". Ўсмирлар турнири.

*

15.00 Янгиликлар (сурдо таржимаси билан). 15.25 Санта-Клаус намойиши. 16.25 Хоккей. Европа кубоги. Финал. 2 ва 3-даврлар. Германиядан кўрсатилади. Танаффус пайтида (17.05) — Париж—Дакар—Париж автораллиси. 18.00 Янгиликлар (сурдо таржимаси билан). 18.25 "Мушук Леопольднинг қайтиши". Мультфильм премьераси. 1 ва 2-сериялар. 19.10 "Мўъжизалар майдони". Янги йил кўрсатуви. 20.35 "Эзгулик ёғдуси". 20.40 Хайрли тун, кичкинтойлар! 21.00 Янгиликлар. 21.25 "Йилнинг машҳур кишиси". 21.45 "Телескоп". Байрам сони. 22.25 "Яшаш қизиқарлироқ бўлиб қолди...". М. Задорнов. 23.30 "Матбуот-экспресс". 23.40 Эфирда — Президент оркестри. 23.50 ЯНГИ ЙИЛИНГИЗ БИЛАН! 00.05 Янги йил базми. 03.05 Тунги киносеанс. "Останкино" телеканалида биринчи марта. "Ўлим чизиғи". Бадиий фильм ("Акво" студияси).

"ДУБЛЬ IV"
РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

8.30 Ишбилармон кишилар даври. 9.00 "Кетдик". 9.10 Мульт-концерт. 9.40 "Рост" студияси. 10.10 Санкт-Петербург балети П. И. Чайковский. "Шчелкунчик". 11.25 "Трансросэфир". 12.10 Хонаки экран. "Санта-Барбара". Кўп серияли бадиий телефильм. 262-серия. 13.00 Мульти-пульти. 13.25 "Сеҳрли уйдаги суҳбат". 13.40 "Деҳқонларга таалluқли масала". 14.05 "Ҳамла". Кўп серияли бадиий телефильм премьераси. 5-серия. 15.05 Жума кунлари Дисней. "Рождествога она". Бадиий фильм. 2-серия. 15.55 Болалар учун янгиликлар. 16.10 "Ўз-ўзига режиссёр". 16.55 "Рек-тайм". 17.55 Болалар учун фильм. "Салом, Ральф". 18.20 Янги йил кириб келаяпти. "Карнавал кечаси". Бадиий фильм. 19.35 Мульти-пульти.

*

19.55—22.30
ТУРКИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

*

РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

22.30 "Юлдузлар билан суҳбатда". 22.35 Телеэкранда премьера. "Менинг денгизчи хоним". Кинокомедия. 23.50 Янги, 1994 йил табриги. 24.00 "Янги йил аттракциони-94". 00.45 "Ксюша ҳузурида". 02.40 Янги йил аттракциони-94" (давоми).

ШАНБА
1 ЯНВАРЬ
1994 ЙИЛ

ЎзТВ I

7.30 "Йилнома". 8.40 "Қутлов". Мусиқий дастур. 10.10 О. Толипов, И. Аҳмедов. "Сирли сандиқ". Й. Охунбобоев номидаги Ёш томошабинлар театрининг спектакли. 11.15 "Нега қиш бўлади?". Фильм-концерт. 11.45 "Театр актёрлари, Сизлар учун". 12.45 Болалар учун фильм. "Кулол ва ҳурмача". 14.00 "Козим Қаюмов куйлайди". Фильм-концерт. 17.55 Кўрсатувлар тартиби. 18.00 Митти юлдузлар". Тошкентдаги 540-болалар боғчаси "Ширинтой" ансамблининг янги дастури. 18.30 "Санъат оламида". 19.00 "Ўзбекистон" ахбороти (рус тилида). 19.20 "Дадил одимлар". Киножурнал. 19.30 "Наво таралсин". Ёш ижрочилар иштирокида байрам концерти. 20.15 Оқшом эртаклари. 20.30 "Ўзбекистон" ахбороти. 21.00 "Наво таралсин". Ёш ижрочилар иштирокида байрам концертининг давоми. 21.45 "Янги йил саргузаштлари". Дам олиш дастури. 22.45 "Тунги ёғду". Дам олиш кинопрограммаси.

ЎзТВ II

19.00 "Ўзбекистон" ахбороти (рус тилида). 19.20 "Кулги дарғалари". Кинокўрсатув. 20.10 "Ер қазир". Телефильм. 20.30 "Ўзбекистон" ахбороти. 21.00 "Омадли жентельменлар". Бадиий фильм.

"ОРБИТА IV"

8.25, 15.20, 21.20, 01.40 — Кўрсатувлар тартиби. 8.30 "Қимор". 9.00 "Марафон-15" — кичкинтойларга. 9.30 Эфирда — Давлатлараро "Мир" телерадиокомпанияси. 11.00 "Ҳамма циркни севади" (Екатеринбург). 11.45 "Лаззат". 12.05 "Ғойиб бўлган олам". Телавизион бадиий фильм премьераси. 1-серия (Буюк Британия). 12.55 "Золушка ҳузурида зиёфатда". 14.00 "Москва Кремлида бир соат". Телевизион ҳужжатли фильм премьераси. 15.00 Янгиликлар. 15.25 "Экстро—Нуж". 15.55 "1993 йил қўшиқлари". Телевизион фестиваль. Янги йил кўрсатуви. Танаффус пайтларида — Мультфильмлар. 20.40 Хайрли тун кичкинтойлар! 21.00 Янгиликлар. 21.30 "Эзгулик ёғдуси". 21.35 "Коламбия пикчерс" таништиради. "Дик ва Джейннинг сирли саргузаштлари". Телевизион бадиий фильм премьераси (АҚШ). 23.20 "Оба-На". 23.50 "Музобоз". 00.30 Рақслар, рақслар, рақслар... 01.05 Янгиликлар.

"ДУБЛЬ IV"
РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

8.35 "Шимол садолари". Ҳужжатли фильм. 9.05 "730-формула". 9.35 "Рост"-94". 10.35 Фильм—премьер. 10.50 Маза таътиллар. "Чангалзорлар сири". Бадиий фильм. 1-серия. 12.35 Янги йилнинг хайрли тонги. 13.25 "Чегарасиз футбол". 14.25 "Ҳамла". Кўп серияли телевизион бадиий фильм премьераси. 6-серия.

*

15.25—18.30
"ЎЗБЕКИСТОН" ХАЛҚАРО ТЕЛЕКАНАЛИ

"Янги йил совғалари". Байрам кўрсатуви.

*

РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

18.30 Янги йил совғаси. "Менинг соҳибжамолим". Бадиий фильм (АҚШ). 1-серия. 20.25 "Менинг соҳибжамолим". Бадиий фильм (АҚШ). 2-серия. 21.40 "Репортер".

*

22.00—24.00
ТУРКИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

24.00 Тунги сеанс. "Ухлаётган кучукни уйғотманг". Бадиий фильм.

ЯКШАНБА
2 ЯНВАРЬ

ЎзТВ I

7.30—10.00 "Ассалом, Ўзбекистон!". Тонгги дам олиш кўрсатуви.

*

10.00 "Ўзбекистон" ахбороти. 10.30 "Маҳобҳорат". Кўп қисмли телевизион бадиий видеофильм (Ҳиндистон). 47—48-сериялар. 12.00 Телевизион миниатюралар театри. 12.40 "Ассалом, ҳур ўлкам!". Болалар учун кўрсатув. 13.20 Цирк! Цирк! Цирк! 14.20 "Тўйга марҳабо!". "Шодлик" ашула ва рақс ансамблининг концерти. Халқлар дўстлиги саройидан ёзиб олинган.

***

17.55 Кўрсатувлар тартиби. 18.00 "Сеними, шошмай тур!". Мультфильм. 18.20 Болалар учун. "Уч опа-сингил". 18.40 "Севгим сеҳри қўшиқларимда". 19.00 "Ўзбекистон" ахбороти (рус тилида). 19.20 "Ойнаи жаҳонда...". 19.40 "Наштар". Ҳажвий киножурнал. 19.50 Киноконцерт. 20.30 "Ўзбекистон" ахбороти. 21.00 Замонавий ўзбек халқ қўшиқларининг "Анор" телевизион танлови. 22.20 "Санъат усталари". Ўзбекистон халқ артисти Пўлат Саидқосимов. 23.20 Эртанги кўрсатувлар тартиби.

ЎзТВ II

"ОМАД" таништиради:

10.00 Кўрсатувлар тартиби. 10.05 "Мультфейерверк". 10.45 "Ҳар соҳадан бир шингил". 11.00 "Мультфейерверк" (давоми). 11.40 "Юлдузли осмон". 12.10 "Чимён — қиш эртаги". 12.30 "4/8". Мусиқий йўлка". 12.45 "Насриддиннинг беш хотини". Бадиий телефильм. 1-серия. 13.25 "Юлдузлар жилоси". 13.45 "Насриддиннинг беш хотини". Бадиий телефильм. 2-серия. 14.35 Эълонлар.

***

17.00 Кўрсатувлар тартиби. 17.05 "БМБ" (Ёш тижоратчининг иш кунлари). 17.20 Эълонлар. 17.25 "Курьер". 17.40 "Рок ҳақида". 18.05 "Ҳар соҳадан бир шингил". 18.20 Болалар учун "Совға". 18.50 "Салом ёшлар!". 19.20 "Даракчи". 19.30 Эълонлар. 19.35 "Видео-О". 21.35 "Курьер". 21.50 "Ҳар соҳадан бир шингил". 22.10 "Тошкент—Париж—Тошкент". Франция билан учрашув. 22.40 "Шарқ дурдоналари". 23.10 "Даракчи". 23.20 Эълонлар. 23.25 "Видео-О".

"ОРБИТА IV"

8.05, 15.15, 22.45 — Кўрсатувлар тартиби. 8.10 Янгиликлар. 8.45 Эрталабки гимнастика. 8.55 "Марказ". 9.25 "Эрта саҳарлаб". 9.55 "Полигон". 10.25 "Спортлото". 10.40 "Ҳамма уйдалигида". 11.10 "Тонг юлдузи". 12.00 "Ғойиб бўлган олам". Телевизион бадиий фильм премьераси. 2-серия. 12.50 "Марафон-15". 13.30 "Максима".

"КТВ-1" ҳамда "Франс интернасиональ" канали таништиради:

14.00 "Пиф ва Геркулес". Кўп серияли мультфильм премьераси.

14.10 "Кусто командасининг сувости одиссеяси". Кўп серияли ҳужжатли фильм премьераси.

*

15.00 Янгиликлар. 15.20 "Чангалзор қонуни ила". Уч серияли телевизион бадиий фильм премьераси. 1-серия ("Шарқ-фильм", Ўзбекистон, "Иглфилмз" (Ҳиндистон). 16.25 Халқ куйларидан концерт. 16.45 Мультфильмлар премьераси: "Мушук Феликс", "Ҳақиқий ажина овловчилар". 17.35 "Панорама". Ҳафталик халқаро кўрсатув. 18.15 "1993 йилги дунё гўзали". 19.30 Катталар учун мультфильмлар премьераси. 19.50 "Эзгулик ёғдуси". 19.55 "КВН-93". Финал. "Джазда фақат қизлар" (Новосибирск), "Бокулик йигитлар", "Дреам Теам" (Донецк, Екатеринбург) командаларининг учрашуви. 22.00 "Якшанба". Ахборот-публицистик кўрсатуви. 22.50 "Останкино" телеканалида биринчи марта. "Кабаре". Бадиий фильм (АҚШ, 1973 й.). 01.05 Париж — Дакар — Париж автораллиси. 01.15 "Сеҳргар".

"ДУБЛЬ IV"
РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

8.25 "Чемпионлар учун нонушта". 8.55 "Қорқиз қаерда?". 9.10 "Рост" студияси. 9.25 Мульти-пульти. 9.50 Маза, таътиллар. "Чангалзорлар сири". Бадиий фильм. 2-серия. 11.35 "Изабел". Дам олиш викторинаси. 12.20 "Оқ қарға". 13.05 "Деҳқонларга таалluқли масала". 13.30 "Ҳамла". Кўп серияли телевизион бадиий фильм премьераси. 7-серия. 14.30 "Сафсаталар".

*

15.05—18.25
"ЎЗБЕКИСТОН" ХАЛҚАРО ТЕЛЕКАНАЛИ

15.05 "Жаҳон бир ҳафта ичида". 15.30 "Ўзбекистон — Ҳиндистон: ҳамкорлик йўллари". 15.55 "Рангинкамон" (тожик тилида). 16.30 "Замандас" (Қозоқ тилида). 17.05 "Бизнен мирас" (татар тилида). 17.40 "Чинсэн" (корейс тилида). 18.10 "Бу ажиб дунё".

*

РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

18.25 "Тилла Остап". 20.00 Си-Би-Эс кинотеатри. "Қувиш". Бадиий фильм. 21.45 "Сеҳрли уйда суҳбат".

*

22.00—23.10 ТУРКИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

*

РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

23.10 "К-2" таништиради: "Америка юлдузлари". 23.40 "А" программаси таништиради: "Дортмунда попшоу".

("Тошкентдан гапирамиз ва кўрсатамиз" дастуридан олинган).

Табриклаймиз!

"Ўзбекистон овози" газетаси таҳририяти жамоасини газетанинг биринчи сони чиққанлигига 75 йил тўлиши муносабати билан қизғин табриклаймиз, газета журналистларининг ижодий фаолиятларида каттадан-катта ютуқлар тилаймиз. Газета саҳифаларида мустақил Ўзбекистонимиз гуллаб-яшнашига хизмат қиладиган, халқ манфаатини ифода этувчи мақолалар ўрин олишини истаб қоламиз.

Ҳусайн Бойқаро таваллудининг 555 йиллигига

ТОЖДОР ШОИР

"Тошкент шаҳар ҳокимининг қарори билан Бектемир туманидаги Лихачев кўчасига улуғ султон ва нозиктаъб шоир Ҳусайн Бойқаро номи берилди".

Расмий хабардан.

Ҳазрат Алишер Навоийнинг дўсти, темурийзода султон Ҳусайн Бойқаро таваллудига бу йил 555 йил тўлди. Султон Ҳусайн Мирзо даврида салтанат пойтахти Ҳиротда илм, маданият, адабиёт ва санъат жуда ривож топган.

"Султон Ҳусайн Мирзонинг замони ажаб замоне эрди, аҳли фазл ва беназир элдин Хуросон, батахсис (айниқса) Ҳирот шаҳри мамлу (тугал) эди..." — деб ёзганди Заҳириддин Муҳаммад Бобур.

Низомиддин Мир Алишер Навоий ўзининг "Мажлис уннафоис"ида Ҳусайн Бойқарога таъриф бериб, ёзади, "**... фасоҳат илмининг нукта бирла сеҳрсози ва балоғат жаҳонининг диққат била мўъжиза пардози султон ус-салотин Абдулғози Султон Ҳусайн Баҳодирхон...**"

Дарҳақиқат, Султон Ҳусайн Мирзо (1438-1506) кенг маънода маърифатпарвар ҳукмдор бўлиш билан бирга нозиктаъб шоир ҳам эди. У Ҳусайний тахаллуси билан ажойиб ғазаллар ижод этган. Афсуски, яқин-яқин кунларгача бу ҳақда баралла айта олмадик, аждодимиз ижодини, у орқали ёрқин тарихимизнинг ёниқ бир қиррасини кўз-кўз қилолмадик. Умуман, темурийларнинг кўпчилиги: Мирзо Улуғбек, унинг ўғли Абдуллатиф, Ҳусайн Бойқаронинг ўғли Бадиуззамон, Султон Аҳмад, Бойсунғур Мирзо, Халил Султон ва бошқалар ҳам шеър ёзганликлари ҳақида тарихий маълумотлар мавжуд.

Мустақиллик, ўзликни эъзозлаш даври бўлган бугунги кунда эгилган ҳақиқатлар қад ростламоқда. Шу боисдан ҳам олимларимиз Султон Ҳусайн Мирзо — Ҳусайний ғазалларидан мўъжазгина тўпламни чоп этишга эришдилар. 1992 йил ёз ойида эса улуғ шоҳ ва шоирнинг хотираси пойтахтда абадийлаштирилиши ҳам айни муддао бўлди. Унинг номи берилиши муносабати билан Бектемир тумани ҳокимлиги ва ХДП кенгаши биргаликда катта тантана уюштирди. Келгусида Султон Ҳусайн Бойқаро таваллуд кунлари туман ёки шаҳар миқёсидагина эмас, балки соҳибқирон Амир Темур, ҳазрат Алишер Навоий, Бобур Мирзо таваллудлари каби бутун Ўзбекистонда кенг нишонланади деб умид қиламан.

Қуйида эса адабиётнинг бир мухлиси, мумтоз шеъриятнинг шайдоси сифатида Султон Ҳусайн Мирзо — Ҳусайнийнинг "Оҳ, агар кўрсам яна" деб бошланувчи "Мен" радифли ғазалига боғлаган мухаммасимни муштарийлар эътиборига ҳавола этмоқдаман.

Дилмурод САЙЙИД,

ҲУСАЙНИЙ ҒАЗАЛИГА МУХАММАС

Бир кўриб тарк айладим, ваҳ, ақлу ҳуш, шонимни мен,
Боғладим ул зулфига кўнгли паришонимни мен,
Йўл қарар мен бир кўрай деб ақлим олғонимни мен,
Оҳ, агар кўрсам яна ул моҳи тобонимни мен,
Бергаймен шукронаи васли учун жонимни мен.

Васли боғин истаюб кездим фироқин чўлида,
Бўлди торож хонумоним лашкари қўлида,
Хонумон не, чашми кофур ул санамнинг ўйида —
Эй мусулмонлар, қўюнгким, сарф қилдим йўлида
Зулфидин зуннор боғлаб дину имонимни мен.

Ишқидин йўқ бир нафас роҳат, фиғоним беадад,
Эл-улус топди хабар, лек унга етмабдур ғалат,
Зарра парво айламайдур ҳусни хўб ул феъли бад,
Эшикинда кечалар кўп йиғламоқдин оқибат
Ошкоро айладим бу сирри пинҳонимни мен.

Лутфин истаб боргамен, ҳаргиз жафосин кўргамен,
Сидқим оҳусин маломат тошидин ёшургамен,
Тобакай, десам, кўйинг'да менки мундоқ юргамен,
Деди: охир бор муродим, мен сени ўлдургамен,
Гар сенинг ройинг будур қилдим биҳил қонимни мен.

Мотам эт, эй Дилмурод, тарк этди жононинг сенинг,
Ёр висолин қилма орзу, битди имконинг сенинг,
Етди-ку бошингга шул жонона — армонинг сенинг,
Неча дерсенки, Ҳусайний, қолмади жонинг сенинг,
Эй насиҳатгў, нетай ёрсиз жонимни мен.

Донолар бисотидан

ТЎРТ НАРСА...

Тўрт нарса эркакнинг камолотига далилдир: дўстлар билан машварат қилиш, душман билан муросаи-мадора қилиш, иссиқ ҳавога бардошлилик, аччиқ сўзга чидамлилик.

***

Тўрт нарсани қайтариб бўлмайди: айтилган сўзни, ўтган ишни, отилган ўқни, ўтган умрни.

***

Ушбу тўрт ҳикматга амал қилса арзийди:

1. Қувват ва тоқатингиз етмаган ишга киришиб, ўзингизга заҳмат ва машаққат орттирманг.

2. Ўзингизга ва бошқаларга манфаат етказмайдиган иш билан машғул бўлиб, умрингизни зое ўтказманг.

3. Иккиюзли, мунофиқларнинг сўзларига учманг.

4. Молу дунёнгиз ва мартабангиз билан ғурурланманг.

***

Одамлар табиатан тўрт хил бўладилар: лаин одам ўзи ҳам емайди, бошқаларга ҳам едирмайди; бахил одам ўзи ейди, бошқаларга бермайди; сахий одам ўзи ҳам ейди, бошқаларга ҳам едиради; карим одам ўзи емай, бошқаларга едиради.

ТАБРИКЛАЙМИЗ!

Ҳурматли **Темиржон ака !**

Сизни 28 декабрь — таваллуд топган кунингиз билан самимий қутлаймиз. Инсон учун энг кераги — бахт, тинчлик, саломатлик Сизга ёр бўлсин. Сермашаққат ва серташвиш ишларингизда доимо омад ва ривож беришини яратгандан сўраб қоламиз.

Эҳтиром билан

турмуш ўртоғингиз Марияхон, ўғлингиз Бахтиёржон, келинингиз Муҳайёхон, набирангиз Қундузхон ва укангиз Илҳомжон.

ҚИСҚА САТРЛАРДА

Милтиқли бригадир

Тун Учқўрғон тумани Кайки қишлоғида яшовчи нафақахўр Фазлиддин Абдуллаев учун беором ўтди. Чунки тун ярмида кимдир уни дераза орқали чақирди ва ойнанинг синиқ жойидан қўшотар милтиқни киргазиб, 50 минг сўм пул топиб беришини, акс ҳолда оқибати ёмон бўлишини айтди. Фазлиддин ака унча-мунчага қуённинг юрагини оладиганлардан эмасди. У милтиқни учидан ушлаб ўзига қараб торта бошлади, номаълум милтиқли киши эса куч билан ўзига тортди ва жуфтакни ростлаб қолди. Суриштирув ишлари натижасида пул овчиси аниқланиб ушланди. У шу манзилда яшовчи қурилиш бригадири Х. исмли шахс экан.

Компьютер игна эмас

27 сентябрга ўтар кечаси номаълум шахс терма калит ёрдамида Саноат-технология институтининг биринчи қаватига жойлашган ҳисоблаш техникаси хонасидан комплект компьютерни ўғирлаб кетган эди. Олиб борилган қидирув ишлари натижасида компьютер ишқибозлари аниқланиб ҳибсга олинди. Улар ҳеч қаерда ишламайдиган Ким ва Исоқовлар бўлиб чиқди.

Шайланиб турибди

Поп туманининг Санг қишлоғида яшовчи Эркин жониворлар тилини яхши тушунадиганлардан. Яъни тунда уларнинг иссиқ жойларини совутиб авраб олиб кетишга устаси фаранг десак бўлаверади. У ўзи яшаб турган қишлоғилик Пўлатжон Жумаевнинг битта-ю битта қўйи, Тўда қишлоғилик Норматованинг 3 бош қўйи, Худойберганов номли жамоа хўжалиги аъзоси Нсиба Исмоилованинг яхши ниятлар ила боқаётган бир бош молини ўғирлаб гум қилди.

Ҳозир Эркин қилмиши учун қишлоғидан узоқ вақт гум бўлишга шайланиб турибди.

Б. КАРИМОВ.

Ғолибларни қутлаймиз!

Шу йил август ойида вилоят ички ишлар бошқармаси, Ўзбекистон Журналистлар уюшмаси вилоят ташкилоти ва "Садоқат" газетаси таҳририяти томонидан Ўзбекистон милицияси кунига бағишланган "Эл осойишталиги учун" конкурси эълон қилинган эди. Қарийб икки ой давом этган ижодий беллашув якунланди.

Наср жанри бўйича вилоят ички ишлар бошқармаси штабининг катта нозири, милиция майори Исмоилжон Охунов, вилоят ҳокимлиги меҳнат билан таъминлаш ва аҳолини ижтимоий ҳимоя қилиш бошқармаси мутахассиси Жамилахон Матмусаева, Шаҳрихон туман ички ишлар бўлими бошлиғи ўринбосари, милиция майори Анварбек Зокиров ҳамда туман радиоэшиттириш муҳарририяти ходими Юсуфбек Мўминжон ўғли ғолиб бўлдилар. Назм жанри бўйича эса асакалик иқтидорли қаламкаш, Ўзбекистон журналистлар уюшмаси мукофоти лауреати Мукаррама Ғанижон қизи ва Қорасув пайпоқ тўқиш фабрикаси рассоми, ҳаваскор шоир Пинҳон (Раҳимжон Умаров) ғолиб деб топилдилар.

Конкурснинг фотоасарлар бўйича мукофотлари вилоят ички ишлар бошқармаси экспертиза-криминалистика бўлими бошлиғи, милиция майори Ғуломжон Раҳимов, истеъфодаги милиция подполковниги Маҳаммаджон Мамажонов ҳамда "Садоқат" газетасининг махсус сураткаши Борис Клейманга насиб этди.

Шунингдек, Хўжаобод туман санитария-эпидемиология станцияси врачи Маъруфжон Муродов, Шаҳрихон туман матлубот жамияти ходими Набижон Норматов ҳамда марҳум милиция ходимининг қизи Ёқутжон ҳожи она Матисаевалар рағбатлантирувчи мукофотларга лойиқ деб топилдилар.

Вилоят ички ишлар бошқармасида бўлиб ўтган йиғилишда бошқарма бошлиғи, ички хизмат генерал-майори Т. С. Муродхўжаев ғолибларга Фахрий ёрлиқ ва пул мукофотларини тантанали суратда топширди.

С. ҲАСАНОВ,
Андижон вилояти.

Яна бир қадам — у ёғи Янги йил !

А. САПАРМАТОВ СУРАТЛИ ЛАВҲАСИ.

ФИРИБГАРЛАРДАН САҚЛАНИНГ!

Аҳолининг кундалик турмуш учун зарур бўлган молларга эҳтиёжининг катталигидан фойдаланаётган баъзи бир нопок кимсалар фирибгарлик йўлига ўтиб олдилар. Улар виждонларини сотиб бўлса-да, халқимизнинг ҳалол меҳнат қилиб топган пули эвазига бойлик орттиришга уринмоқдалар. Бу кимсалар тўй қилиш, уй қуриш учун зарур материал излаб юрган содда кишиларга ўзларини ҳар бир ишни қойилмақом қилиб бажарадиган шахс қилиб кўрсатиб, эртагаёқ у излаб юрган нарсани топиб беришни ваъда қиладилар-у, пулни қўлга киритгач, жуфтакни ростлайдилар. Пул эгаси эса ваъда қилинган "эртани" кутавериб чарчаб, алданганига ишонч ҳосил қилгачгина, ички ишлар идораларига мурожаат этади. Жиноятнинг бу тури ўтган йилнинг шу даврига нисбатан 29 тадан 41 тага ошиб кетиши кишини ташвишга солади. Баъзи бир кишилар шунчалик содда, ишонувчанки, ўзлари танимаган кишиларнинг қуруқ ваъдаларига ишониб, шахсий пулларини қўш қўллаб топширадилар. Масалан, фуқаро Ж. Тўев билан ҳам худди шундай воқеа содир бўлди. Номаълум шахс унинг ишончини қозониб, Россиянинг 1993 йилда чиқарилган пулига алмаштириб бераман деб, унинг 675 минг сўм пулини алдаб олиб кетди. Ж. Тўев эса бошини чангаллаб қолаверди. Ички ишлар ходимларининг тинимсиз қидирувлари натижасидагина фирибгар аниқланиб, қўлга олинди. У ҳеч қаерда ишламайдиган Бухоро шаҳрида яшовчи 19 ёшли Баҳодир А. экан. Шунингдек, Б.Раҳматов ҳам 131 минг сўм пулини ўзи танимаган шахсларнинг, пулингизни алмаштириб берамиз, деган гапига ишониб уларга беради. Бу шахс ҳам алданганига ишонч ҳосил қилгандан кейингина ички ишлар бўлимига мурожаат қилди. Милиция ходимларининг тадбиркорликлари туфайли ҳеч қаерда ишламайдиган, Бухоро шаҳрида яшовчи 22 ёшли Олег М. ва 17 ёшли Қаҳрамон Т.лар аниқланиб, қўлга олинди.

Шу ерда ҳақли савол туғилади. Нега танимаган кишининг ёлғон ваъдасига ишониб, меҳнат қилиб топган пулимизни ўз қўлимиз билан топширамиз? Ахир, шу пулни алмаштириш зарурати туғилган экан, давлат банкларига топшириб, алмаштириб олиш мумкин-ку. Халқимизнинг "Ўйланмай қилинган иш, бошга келтирар ташвиш", деган ҳикматли гапи худди Ж.Тўев, Б. Раҳматовга ўхшаган кишиларга қарата айтилганга ўхшайди.

Қуйидаги факт эса ҳар қандай кишини ўйлашга, фикрлашга ундайди. Шу йилнинг август ойида ҳеч қаерда ишламайдиган Бобожон Ё. кредитга машина олиб бераман, деб когонлик ўқитувчилар Г. Рауповадан 150 минг сўм, Б. Шодиевдан 50 минг сўм пулни фирибгарлик йўли билан қўлга киритади. Бизни ажаблантирадиган нарса шуки, ҳар иккала ўқитувчи ҳам ҳаётнинг аччиқ-чучугини кўрган, маълумотли кишилар. Улар ҳаётимизда бўлаётган воқеаларни кўриб, эшитиб, ўқиб борадилар-ку. Қолаверса, бу ўзгаришларни, янгиликларни ўқувчиларга уларнинг ўзлари тушунтирадилар. Ҳозирги пайтда енгил машиналарнинг савдода йўқлиги ҳеч кимга сир эмаску? Савдода йўқ нарсани қандай қилиб кредитга олиб бўлади? Наҳотки, ана шу оддий ҳақиқатни ҳар иккала мураббий тушуниб етмасдан, пешона тери эвазига топилган пулларини бир фирибгарга ўз қўллари билан топшириб турсалар? Фирибгар Бобожон Ё.ни тергов қилиш жараёнида бошқа кишиларнинг ҳам фирибгарлик йўли билан пулларини, қимматбаҳо буюмларини олганлиги маълум бўлди. У шу йилнинг сентябрь ойида ўқитувчи Е. Сафарованинг олтин билагузугини, "Жондор" кичик корхонасининг ишчиси Ш. Қосимовга 40 қоп шакар олиб бераман деб, унинг нақд 1 миллион сўм пулини олган. Юқоридаги шахслар эса алданганликларини билсалар-да, бу ҳақда ички ишлар идораларига мурожаат этмаганлар. Халқимиз, "етти ўлчаб, бир кес" деганидек, ҳар бир ишни қилишдан олдин, ақл билан иш кўрсак, юқоридагидек кўнгилсиз ҳодисалар содир бўлмаган бўлар эди.

Шуҳрат ҚЎЛДОШЕВ,
Бухоро вилояти ИИВ матбуот гуруҳи ходими,
милиция майори.

ЖИНОИЙ ҲАНГОМАЛАР

Калла суягидан бизнес

Германиянинг Магдебург қабристони хизматчиси даромад манбаи шундоққина оёғи остида ётганини пайқаб қолди. У кечалари қабрларни ковлаб, калла суякларини олиб, тиббиёт академияси талабаларига сота бошлади. Чунки академия ўқув қўлланмаси сифатида бор-йўғи ўнта бош чаноғига эга эди.

Милиция формасида

Находка шаҳрида милиция ниқоби остида чет эл машиналарини олиб қочиб сотишга ихтисослашган гуруҳ қўлга олинди. Милиция формаси кийган босқинчилар йўлда чет эл машиналарини тўхтатиб, ҳужжат текширишар, арзимаган баҳона топиб, гўё машинани жарима майдонига қўймоқчидай ҳайдаб кетишарди. Йўлда эса машина эгасини тушириб юборардилар. Сўнгра машина контейнерга юкланиб, Магадан вилоятига сотишга жўнатиларди.

"Ёрдамчилар" босқинчи экан

Милиция катта лейтенанти учун бир қиз билан машинада шаҳар четига айланишга чиқиши фожиа билан тугади. Унинг машинаси чуқурликка тиқилиб қолди. У ёрдам сўраш учун катта кўчага чиқди. Йўлда кетаётган уч йигит ёрдам бермоқчи бўлдилар. Аммо "ёрдамчилар" милиционернинг жонига қасд қилишди, қизни зўрлашди, "Жигули"ни ёқиб юборишди. Қиз қаттиқ куйганига қарамай, мўъжиза билан Челябинск йўлига чиқиб олди.

О. ФАРМОНОВ тайёрлаган.

ЎТГАНЛАРНИНГ ОХИРАТИ ОБОД БЎЛСИН

Тошкент шаҳар Собир Раҳимов туман ички ишлар бошқармаси раҳбарияти ва шахсий таркиби бошқарманинг шахсий таркиб билан ишлаш нозири, милиция катта лейтенанти Ҳамид Ҳасанович Мусаевга турмуш ўртоғи

Шоира Раҳимжоновна МУСАЕВАнинг

бевақт вафот этганлиги муносабати билан чуқур ҳамдардлик билдирадилар.

- Кўчириб босишда «Постда»дан эканлигини кўрсатиш шарт.
- Мақолада келтирилган рақамлар, фактлар ва бошқа маълумотлар учун, шунингдек, очиқ эълон қилиниши мумкин бўлмаган маълумотлар учун муаллиф жавобгар ҳисобланади.
- Муаллифнинг мулоҳазаси таҳририят фикрига мос тушмаслиги мумкин.
- Қўлёзмалар таҳлил қилинмайди ва қайтарилмайди.

Газета IBM компьютерида терилди ва саҳифаланди.
Рўйхатдан ўтиш тартиби № 000021.
Буюртма Г — 710, 33.130 нусхада босилди.
Ҳажми — 2 босма табоқ.
Босилиш — офсет усулида.
Босишга топшириш вақти — 19.00.
Босишга топширилди — 19.00.

ТЕЛЕФОНЛАР: муҳаррир — 39-70-40, муҳаррир ўринбосари — 39-77-23, масъул котиб — 59-29-66, мухбирлар бўлими — 59-20-92, умумий бўлим — 59-21-21.

Обуна рақами — 64615.

Муҳаррир Зокир ОТАЕВ

МАНЗИЛГОҲИМИЗ: 700029, Тошкент, Наврўз кўчаси, 1.

«ШАРҚ» нашриёт-матбаа концерни босмахонаси.
Корхона манзили: «Буюк Турон» кўчаси, 41-уй.

1, 2, 3, 4, 5, 6.